Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►B

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 19. maja 2004 o ukrepih, ki jih izvaja Danska za TV2/Danmark

(notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 1814)

(Besedilo v danskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

►C1 2006/217/ES ◄

(EGT L 85, 23.3.2006, s. 1)

popravljena z:

►C1 Popravek, UL L 368, 23.12.2006, str. 112 (2005/217/EC)

▼B

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 19. maja 2004 o ukrepih, ki jih izvaja Danska za TV2/Danmark

(notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 1814)

(Besedilo v danskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

►C1 2006/217/ES ◄

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

ob pozivu zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe na podlagi zgoraj navedenih določb ([1]), in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

(1) Z začetkom veljavnosti Amsterdamske pogodbe dne 1. maja 1999 se je Pogodbi priložil Protokol o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah (v nadaljevanju „Protokol“).

(2) V pismu z dne 5. aprila 2000 je Komisija prejela pritožbo danske komercialne radijske in televizijske postaje SBS Broadcasting SA/TvDanmark (v nadaljevanju „TvDanmark“) v zvezi z državnim financiranjem danske javne radijske in televizijske postaje TV2/DANMARK (v nadaljevanju „TV2“). Dne 3. maja 2000 je potekal sestanek s pritožnikom. V pismih z datumi 28. februar 2001, 3. maj 2001 in 11. december 2001 je pritožnik predložil dodatne podatke.

(3) Komisija je dne 15. novembra 2001 objavila Sporočilo o uporabi pravil državne pomoči za storitve javne radiotelevizije (v nadaljevanju „Sporočilo o oddajanju“) ([2]). Sporočilo o oddajanju določa načela in metode za ocenjevanje združljivosti financiranja na področju javnega oddajanja s Pogodbo.

(4) Službe Komisije so v pismu z dne 5. junija 2002 poslale danskim oblastem zahtevek za predložitev podatkov, na katerega so danske oblasti odgovorile s pismom z dne 10. julija 2002. Z danskimi oblastmi sta potekala dva sestanka, in sicer 25. oktobra 2002 in 19. novembra 2002. V pismih z datumoma 19. november 2002 in 3. december 2002 so bili predloženi dodatni podatki.

(5) Komisija je v pismu z dne 24. januarja 2003 obvestila Dansko o svoji odločitvi, da sproži postopek, določen v členu 88(2) Pogodbe ES, v zvezi z državnim financiranjem danske javne radijske in televizijske postaje TV2.

(6) Odločba Komisije o začetku postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* dne 14. marca 2003 ([3]) . Komisija je povabila zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe v zvezi z ukrepi.

(7) Komisija je v pismu z dne 24. marca 2003 prejela pripombe danskih oblasti. Poleg tega je Komisija prejela tudi pripombe

([1]) UL C 59, 14.3.2003, str. 2.
([2]) UL C 320, 15.11.2001, str. 5.
([3]) Glej opombo 1.

▼B

različnih zainteresiranih strank. TvDanmark je predložila svoje pripombe v pismu z dne 14. aprila 2003. Združenje komercialnih televizij v Evropi (v nadaljevanju „ACT“) je poslalo svoje pripombe v pismu z dne 14. aprila 2003. Komercialni radijski in televizijski postaji Antena 3 TV in Gestevisión Telecinco sta predložili svoje pripombe dne 16. aprila 2003. Komercialna radijska in televizijska postaja TV3 je predložila svoje pripombe v pismu z dne 14. aprila 2003. Komisija je poslala te pripombe Danski, ki se je odzvala nanje v pismu z dne 12. septembra 2003.

(8) Komisija je prejela dodatne informacije od pritožnika v pismih z datumoma 15. december 2003 in 6. januar 2004. Pritožnik in službe Komisije so se sestali dne 17. decembra 2003, da bi razjasnili informacije, ki jih je pritožnik predložil v pismu z dne 15. decembra 2003. Komisija je poslala te informacije danskim oblastem, ki so se odzvale nanje v pismu z dne 15. marca 2004. Danske oblasti in službe Komisije so se sestale dne 9. februarja 2004.

(9) V skladu z odločbo o začetku uradne preiskave se ta posebna odločba nanaša na obdobje od 1995 do 2002.

II. **OPIS**

1. **Nacionalno ozadje**

(a) *Danski trg radijskih in televizijskih dejavnosti*

(10) Na Danskem delujeta dve javni radijski in televizijski postaji, in sicer Danmarks Radio (v nadaljevanju „DR“) in TV2. DR se skoraj v celoti financira iz naročnin. TV2 se deloma financira iz naročnin, poleg tega pa tudi iz prihodkov iz oglaševanja.

(11) TV2 je bila ustanovljena leta 1986 ([1]) kot neodvisna avtonomna ustanova, ki se financira iz državnih posojil. Postaja je začela z nacionalnim oddajanjem 1. oktobra 1988. Oddaja zemeljski televizijski program TV2, leta 2000 pa je začela oddajati satelitski televizijski program TV2 Zulu. Konec leta 2002 je iz javnega programa TV2 Zulu nastal komercialni plačniški televizijski program. Poleg tega je vlada odobrila osem postaj za regionalne postaje TV2. TV2 mora objavljati oddaje z regionalnih postaj TV2 na svojem nacionalnem zemeljskem televizijskem programu.

(12) Poleg javnih radijskih in televizijskih postaj delujeta na danskem trgu radijskih in televizijskih dejavnosti po vsej državi še dve komercialni radijski in televizijski postaji, TvDanmark in TV3/3 +. Komercialni radijski in televizijski postaji konkurirata TV2 na trgu televizijskega oglaševanja po vsej državi. TvDanmark je del SBS Broadcasting SA in na Danskem oddaja dva programa. Od leta 1997 TvDanmark2 oddaja prek mreže 10 lokalnih komercialnih televizijskih postaj in od leta 2000 oddaja britanski licenčni satelitski program, TvDanmark1. Satelitska programa TV3 in 3+ sta začela oddajati leta 1992. Oba sta del skupine Modern Times Group (MTG).

(b) *Zakonske zahteve*

(13) Predpisi, ki urejajo pristojnosti javnih radijskih in televizijskih postaj v preiskovanem obdobju od 1995 do 2002, so določeni v poznejših različicah Zakona o radijskem in televizijskem oddajanju (v nadaljevanju „Zakon o oddajanju“) ([2]).

([1]) Z Zakonom št. 335 z dne 4. junija 1986, ki je začel veljati dne 1. julija 1986.

([2]) Zakon št. 578 z dne 24. junija 1994, kakor je bil spremenjen z Zakonom št. 666 z dne 5. julija 1996, Zakonom št. 75 z dne 29. januarja 1997, Zakonom št. 138 z dne 19. februarja 1998, Zakonom št. 208 z dne 6. aprila 1999, Zakonom št. 551 z dne 20. junija 2000, Zakonom št. 203 z dne 22. marca 2001, Zakonom št. 701 z dne 15. julija 2001 in Zakonom št. 1052 z dne 17. decembra 2002.

▼B

(14) Namen TV2 je ponujati in distribuirati nacionalne in regionalne televizijske programe. Distribucija lahko poteka s pomočjo radijske opreme, vključno s sateliti ali kabelskimi sistemi. Minister za kulturo je tisti, ki izdaja uredbe o obveznostih pri izvajanju javnih storitev ([1]) TV2.

(15) Vsi programi na TV2 se štejejo za javno storitev ([2]). V skladu z oddelkom 6a(1) Zakona o oddajanju: „Za vse javne postaje velja obveznost, da ponujajo prek televizije, radia, svetovnega spleta ali podobnega vsem prebivalcem Danske širok izbor programov in storitev, ki vključujejo novice, splošne informacije, izobraževanje, umetnost in zabavo. V obsegu ponujenih programov si morajo prizadevati za kakovost, spremenljivost in raznolikost. Pri načrtovanju programov je glavna skrb svoboda obveščanja in izražanja. (…) Poseben pomen se posveča danskemu jeziku in kulturi."

(16) Dodatna opredelitev je v statutih za TV2 ([3]). Ti določajo obveznosti oddajanja TV2, kar zadeva umetnost in kulturo, dansko filmsko produkcijo, spodbujanje uporabe novih tehnologij (tudi da se omogoči dostop invalidom), programe za otroke, mladino in etnične skupine. TV2 je dolžna obveščati javnost tudi o izrednih ukrepih.

(17) V skladu z oddelkom 6a(3) Zakona o oddajanju se „javne storitve TV2 financirajo iz deleža TV2 pri naročninah, iz prihodka od oglaševanja na TV2 ter iz drugih virov (…)."

(18) Zahteve za oddajanje komercialnih televizijskih postaj, ki presegajo eno lokalno območje, so določene v poglavju 5 Zakona o oddajanju. Poglavje 6 velja za lokalne radijske in televizijske storitve. Te zahteve se nanašajo predvsem na pridobivanje licenc. Programske zahteve za imetnike licenc so določene v odredbah št. 874 o evropski vsebini in št. 1349 o lokalnih radijskih in televizijskih storitvah ([4]). V skladu s tema odredbama morajo omrežne postaje, ki pridobijo lokalno televizijsko licenco, vsaj eno uro dnevno prenašati lokalne programe in pripraviti bistveni del programa v danskem jeziku ali za dansko občinstvo. Ker TV3, 3+ in prvi program TvDanmark oddajajo po britanski licenci, veljajo ta pravila samo za TvDanmark2.

(c) *Komercialne dejavnosti TV2*

(19) TV2 je izvajala številne komercialne dejavnosti, odkar je 1. januarja 1997 v ta namen pridobila posebno licenco ([5]), ki lahko vključuje uporabo tehnične opreme, ustanavljanje novih podjetij ali kapitalske naložbe v obstoječa podjetja. V preiskovanem obdobju so te zajemale dejavnosti, kot so oglaševanje, prodaja programov, oddajanje drogov v najem, trgovina, spletne dejavnosti, preprodaja športnih pravic itn.

(20) Od januarja 2001 je TV2 dolžna voditi ločeno računovodstvo za izvajanje svojih javnih storitev in za „izvajanje vseh drugih storitev", če slednje presegajo 5 % celotnega prihodka in 3 milijone DKK letno (Odredba št. 740). V skladu s to odredbo je treba uporabljati izračun polnih obratovalnih stroškov, cene za nejavne storitve in proizvode se morajo določiti na podlagi tržnih pogojev in prenos kapitala med izvajalci javnih storitev in drugih storitev

([1]) Oddelek 18(1) Zakona o oddajanju.
([2]) Oddelek 6a(2) Zakona o oddajanju.
([3]) Odredba št. 1346 z dne 18. decembra 2000.
([4]) Odredba št. 874 z dne 9. decembra 1998 o radijskih in televizijskih storitvah prek satelita ali kabla; Odredba št. 1349 z dne 18. decembra 2000 o lokalnih radijskih in televizijskih storitvah.
([5]) Oddelka 6e in 6e(5) Zakona o oddajanju.

▼B

mora potekati v skladu z investicijskim načelom tržnega gospodarstva in ne sme vključevati naročnin ([1]).

2. **Ukrepi**

(a) *Prihodek od naročnin*

(21) V preiskovanem obdobju je TV2 dobila 4 067,7 milijona DKK iz naročnin.

(22) Minister za kulturo določa višino naročnin, ki jih morajo plačati lastniki radijskih sprejemnikov in televizorjev, hkrati za eno ali več let ([2]). Televizijske naročnine pobira DR in na podlagi odločbe ministra za kulturo se v skladu s sporazumom o sredstvih javnega obveščanja z danskim parlamentom nato porazdelijo med DR in TV2.

(23) Minister za kulturo določi predpise o začetku in koncu obveznosti do plačevanja naročnin, o plačilnih rokih in pobiranju ter o stroških opominov itn. V primerih neizpolnjevanja plačilnih rokov se zaračunavajo obresti v skladu z Zakonom o obrestih. Danska hipotekarna banka lahko pobere pristojbine in dajatve, ki ostanejo neporavnane. Neplačani znesek se vzame od plače zadevne osebe v skladu s pravili o pobiranju osebnih davkov, kakor je določeno v Zakonu o obdavčenju pri viru.

(24) TV2 je do leta 1997 prejemala vse svoje prihodke iz sklada TV2, ki ga je ustanovila država in je deloval kot neodvisni subjekt, da bi oskrboval TV2 z dohodki. Drugi neodvisni subjekt, ki je obstajal takrat, je bil TV2 Reklame A/S, ki je prodajal oglaševalski prostor za TV2 in je bil po zakonu dolžan prenesti dohodek, ki ga je ustvarjal, v sklad TV2. Sredstva, ki so bila sestavljena iz naročnin in prihodka iz oglaševanja, so se nato prenesla na TV2 v skladu z odločbo ministra za kulturo. TV2 je od leta 1997 prejemala svoj delež prihodka iz naročnin neposredno od DR.

(b) *Ad-hoc transferji iz sklada TV2 in radijskega sklada*

(25) Poleg prihodkov iz naročnin je leta 1997 TV2 prejela 58 milijonov DKK iz radijskega sklada za večjo zavezanost danski filmski produkciji. Istega leta je TV2 prejela 167 milijonov DKK iz sklada TV2 za naložbe v digitalizacijo svojih produkcijskih sistemov in 50 milijonov DKK za pokritje svojih stroškov poslovanja.

(c) *Oprostitev od plačila davka od dobička pravnih oseb*

(26) TV2 je bila oproščena tudi plačila davka od dobička pravnih oseb na podlagi Zakona o gospodarskih družbah. Ugodnost, ki jo ima TV2 od te oprostitve v preiskovanem obdobju, znaša 159,4 milijona DKK. Danska država je januarja 2001 uvedla mehanizem za nevtralizacijo učinka, ki ga ima oprostitev od plačila davka na komercialne dejavnosti TV2. TV2 je morala prenesti 30 % svojega letnega presežka iz svojih nejavnih storitev na svoje javne storitvene dejavnosti. Ta stopnja ustreza običajni stopnji za davek od dobička pravnih oseb, ki ga je leta 2000 uvedla Danska.

(d) *Status neplačevanja obresti in obrokov za posojila za ustanovitev podjetja*

(27) Stroške ustanovitve in primanjkljaj iz poslovanja TV2 v začetnem obdobju njenega delovanja so financirala državna posojila. V skladu z začetnimi sporazumi o posojilu bi morala TV2 plače-

([1]) Odredba št. 740 z dne 21. avgusta 2001 za izvajanje Direktive Komisije 2000/52/ES (UL L 193, 29.7.2000, str. 75) o ločenem računovodstvu za izvajanje javnih storitev in za izvajanje drugih storitev Danmarks Radio in TV2.

([2]) Oddelki 61–63 Zakona o oddajanju.

▼B

vati obresti na kapital in poplačati celotni znesek posojil. Toda TV2 je bila v celotnem preiskovanem obdobju oproščena plačevanja obresti in ima moratorij na obročno odplačevanje dolgov. Ugodnost, ki izhaja iz neplačevanja obresti in obrokov posojil za ustanovitev podjetja in za poslovanje za preiskovano obdobje, znaša 341,8 milijona DKK.

(e) *Državno poroštvo za posojila za poslovanje*

(28) Do konca leta 1996 je država izdala poroštva za posojila, ki jih je najel sklad TV2, da bi financiral poslovanje TV2. Znesek zajamčenih posojil se je prenesel na TV2, ko je bil sklad ukinjen. Ugodnost TV2, ki izhaja iz tega poroštva, znaša 9,8 milijona DKK.

(f) *Pristojbine, ki se plačajo za oddajno frekvenco s pokritjem celotne države, in licenca za oddajanje prek lokalnih frekvenc v omrežje*

(29) Danska ima dostop do treh zemeljskih oddajnih frekvenc s pokritjem celotne države, ki so rezervirane za javne radijske in televizijske postaje. Ena frekvenca je rezervirana za TV2, druga za DR in tretja za digitalno televizijo.

(30) TV2 plačuje pristojbino za uporabo rezervirane oddajne frekvence s pokritjem celotne države Nacionalni agenciji za informacijsko tehnologijo in telekomunikacije, državnemu organu, uvrščenemu pod Ministrstvo za raziskave, tehnologijo in razvoj ([1]). Višina te pristojbine je določena v danskem Finančnem zakonu. TV2 je v preiskovanem obdobju letno plačevala od 2 do 4 milijone DKK za pristojbine za frekvence. Ker je druga javna radijska in televizijska postaja uporabljala drugo frekvenco in ker se tretja frekvenca dejansko ni uporabljala, pristojbin, ki jih je plačevala TV2, ne moremo primerjati s tistimi, ki bi jih za takšno naložbo plačevala komercialna radijska in televizijska postaja.

(31) Danska ima tudi dostop do frekvenc, ki imajo samo regionalno pokritje. Vlada je leta 1997 uvedla možnost združevanja regionalnih frekvenc, da bi se doseglo večje pokritje (omrežje) ([2]). V obdobju od 1998 do 2001 so morale vse lokalne komercialne televizijske postaje z licenco za oddajanje v omrežju plačevati državi letno pristojbino ([3]). Za regionalne storitve TV2 ni bilo treba plačevati pristojbin, ker oddajajo v „oknih“ na nacionalni frekvenci TV2. Komercialna radijska in televizijska postaja TvDanmark je bila edini operater, ki je plačeval to pristojbino za svoj drugi program. TvDanmark je skupno plačala pristojbino v višini do 85 milijonov DKK.

(g) *Status obveznega prenašanja*

(32) Lastniki antenskih inštalacij so prek teh inštalacij dolžni prenašati javne programe TV2 (obveznost prenašanja).

3. **Razlogi za začetek postopka**

(33) Komisija je po svoji začetni preiskavi odkrila, da so ukrepi, razen statusa obveznega prenašanja, vključevali državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

(34) Komisija je izrazila svoje dvome glede združljivosti ukrepov s Pogodbo, ker je državno financiranje preseglo neto stroške TV2 za javne storitve, zato se niso mogli uporabiti za navzkrižno

([1]) Oddelek 38 danskega Zakona o radijskih komunikacijah in dodeljevanju radijskih frekvenc ter oddelek 48 danskega Zakona o radijskih frekvencah.
([2]) Sporazum o sredstvih javnega obveščanja 1997–2000.
([3]) Uvedeno z Zakonom št. 1208 z dne 27. decembra 1996 in vključeno v oddelek 60a različice Zakona o oddajanju iz leta 1997 ter razveljavljeno 1. januarja 2002 z Zakonom št. 259 z dne 8. maja 2002. Stopnja pristojbine je bila določena na prebivalca lokalnega območja, pokritega s pristojbino, in povečana vsako leto.

▼B

subvencioniranje komercialnih dejavnosti TV2. Komisija je po svoji predhodni preiskavi ugotovila, da so nekatere komercialne dejavnosti TV2 prinašale izgube, in v uradnem preiskovalnem postopku bo ocenila, ali je TV2 v teh komercialnih dejavnostih, ki so prinašale izgubo, ravnala kot običajen operater tržnega gospodarstva.

(35) Prav tako je Komisija izrazila dvome o možnosti protikonkurenčnega ravnanja TV2 na oglaševalskem trgu, kakor je izraženo v Sporočilu o oddajanju: „javna radijska in televizijska postaja – kadar se nižji prihodki krijejo iz državne pomoči – lahko poskuša znižati cene na trgu za oglaševanje ali druge komercialne dejavnosti, da bi s tem zmanjšala prihodke konkurentov. Za takšno ravnanje, če je dokazano, se ne more šteti, da je bistvenega pomena za namen javnih storitev, ki se pripisuje dani postaji. Kadar koli javna radijska in televizijska postaja zniža cene komercialnih dejavnosti pod raven, potrebno za pokrivanje neodvisnih stroškov, ki bi jih moral kriti uspešen komercialni operater v podobnih okoliščinah, takšna praksa kaže na pre komerna nadomestila za obveznosti iz izvajanja javnih storitev, kar bi v vsakem primeru ‚vplivalo na pogoje trgovine in konkurence v Skupnosti do tolikšne mere, da bi bilo to v nasprotju s skupnimi interesi‘, in bi tako kršilo Protokol.”

III. **PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK**

(36) TvDanmark je ugotovila, da oddajna frekvenca, ki pokriva vso državo in jo dodeli država, predstavlja državno pomoč, saj se država odreče prihodku iz teh skromnih sredstev. Konkurenti imajo samo maksimalno pokritje 77 %. TvDanmark je ugotovila, da predstavlja dejstvo, da se je omrežna pristojbina obračunala le TvDanmark2 in ne lokalnim postajam TV2, čeprav so z ekonomskega in komercialnega vidika v enakem položaju, državno pomoč lokalnim postajam TV2. Po mnenju ACT, Antena 3 TV in Telecinco načelo EU o nevtralnosti glede sredstev za oddajanje zahteva, da se ta pristojbina obračunava vsem vrstam omrežij.

(37) Kar zadeva oprostitev od plačila davka od dobička pravnih oseb, so ACT, Antena 3 TV in Telecinco ugotovili, da se obveznost do prenosa 30 % dobička, povezanega s komercialnimi dejavnostmi, na dejavnosti javnih storitev TV2 ne more šteti kot enakovredno plačevanju davka od dobička pravnih oseb državi, ker to izkrivlja konkurenco na trgu radijskih in televizijskih dejavnosti.

(38) Glede opredelitve mandata javnih radijskih in televizijskih postaj so ACT, Antena 3 TV in Telecinco ugotovili, da se kvalitativna in široka opredelitev javnega radijskega in televizijskega oddajanja TV2 ne more šteti za legitimno, ker se ne razlikuje od oddajanja komercialnih operaterjev. Pripomnili so, da država ne more nalagati enakih obveznosti zasebnim in javnim radijskim in televizijskim postajam ter samo formalizirati, da so obveznosti, ki jih imajo slednje, mandat javnih radijskih in televizijskih postaj. ACT je ugotovila, da Komisija ne bi smela upoštevati formalistične, temveč funkcionalno razlago avtonomnega skupnega stališča člena 86(2) Pogodbe ES. Po mnenju TvDanmark je TV Zulu primer očitne napake. Ko se je TV2 Zulu pretvorila iz javnega programa v komercialnega, v načrtovanju programa niso bile potrebne bistvene spremembe.

(39) ACT je zapisala, da je pogoj pooblastitve izpolnjen šele takrat, ko obstaja pravni mehanizem za uveljavljanje mandata javnih radijskih in televizijskih postaj, ki ima dejansko moč, da zavezuje javnega operaterja k izpolnjevanju naloge, za katero je pooblaščen. Po mnenju ACT ta pogoj v danem primeru ni izpolnjen.

(40) Kar zadeva sorazmernost, je ACT izjavila, da bi morala Komisija preučiti, ali so neto stroški vsake obveznosti iz izvajanja javnih

▼B

storitev enakovredne stroškom, ki bi jih imel običajen zasebni investitor pri ponujanju enake storitve.

(41) TvDanmark je ugotovila, da bi morala Komisija v svojem izračunu prekomernega nadomestila upoštevati koristi, ki jih ima TV2, ker je oproščena plačila davka od dobička pravnih oseb, od neplačevanja obresti in obrokov posojil za ustanovitev podjetja, od državnega poroštva za posojila za poslovanje in od brezplačne oddajne frekvence, saj ima TV2 s tem neupravičeno prednost pred komercialnimi operaterji.

(42) TvDanmark je izjavila, da so tržna nihanja v prihodku od televizijskega oglaševanja na splošno omejena in ne upravičujejo povečevanja lastniškega kapitala TV2. Nihanja v prihodku TV2 iz oglaševanja v višini 13 % v letih od 1998 do 2002 ustrezajo splošni gospodarski recesiji. TV2 je manj občutljiva za nihanja v prihodkih iz oglaševanja kakor njeni konkurenti, ker sama določa cene.

(43) Kar zadeva oglaševalski trg, je TvDanmark izjavila, da cenovna praksa TV2 komercialnim operaterjem ne dopušča povračila neodvisnih stroškov. TvDanmark mora določiti za svoje TRP približno 30–40 % nižjo ceno kakor TV2, da bi jo na trgu sprejeli (TRP ali GRP postaje TV2 so več vredne zaradi boljšega pokritja) ([1]). Zaradi edinstvenega položaja TV2, na primer v smislu kritja in programskega proračuna, bo oglaševalec vedno namenil določen del svojega proračuna za TV2, da bo dosegel maksimalni učinek v smislu števila stikov, stopnje obsega in/ali pogostosti v okviru danega proračuna. TvDanmark je navedla številke, ki kažejo, da so njene dejavnosti prinašale izgubo v obdobju od 1997 do 2002, domnevno zato, ker nelojalna konkurenca TV2 preprečuje TvDanmark, da bi ustvarjala zadosten prihodek in s tem financirala boljše programe, ki bi pritegnili oglaševalce.

(44) TV2 ima takšne popuste, da stranke, ki zakupijo oglaševalski prostor od TV2 s pokritjem cele države, pogosto dobijo nižje cene, če zakupijo tudi oglaševalski čas na TV2 Zulu (paket). Cene oglaševanja na Danskem so približno 40–50 % nižje od primerljivih držav, kot sta Norveška in Švedska, zaradi posebnih popustov TV2 1: 1 in 1: 2. TvDanmark je kot del svoje utemeljitve predložila tudi analizo cen na danskem trgu za televizijsko oglaševanje, ki ga izvaja Copenhagen Economics. Poročilo primerja povprečne in mejne cene na trgu in prihaja do sklepa, da se konkurenca pojavlja samo pri preostalem povpraševanju, zaradi česar bi morala primerjava temeljiti na mejnih cenah. TvDanmark je predložila tudi podatke o primerjavi cen TV2 s cenami drugih sredstev javnega obveščanja ter s cenami iz drugih držav.

(45) TV3 zatrjuje, da mora dajati zelo visoke popuste za svoj oglaševalski prostor, da bi jo sprejeli na trgu, ker TV2 ponuja izjemne mejne popuste za preostali del proračuna oglaševalcev za televizijsko oglaševanje, če namenijo tudi ta preostali znesek za TV2.

IV. **PRIPOMBE DANSKE**

(46) V zvezi s sodbo *PreussenElektra* ([2]) se je danska vlada vprašala, ali bi bilo treba naročnine, dodeljene TV2, šteti za državna sredstva v smislu člena 87 Pogodbe ES.

([1]) Oglaševalci lahko zakupijo oglaševalski čas na danskih televizijskih postajah na dva načina – s točkami bruto gledanosti (Gross Rating Points – GRP), ki se nanaša na celotno število gledalcev od starosti 12 let, ali s točkami ciljne gledanosti (Target Rating Points – TRP), ki se nanaša na ožjo ciljno skupino. TV2 je edina televizijska postaja na Danskem, ki prodaja tudi z GRP.

([2]) Sodba Sodišča z dne 13. marca 2001, zadeva C-379/98, *PreussenElektra AG proti Schleswag AG*, [2001] PSES I-2099, predvsem odstavek 61.

▼B

(47) Danske oblasti so bile mnenja, da se oddajne frekvence za TV2 ne morejo obravnavati kot prednost, ker imajo tudi lokalne televizijske postaje zase rezervirane oddajne frekvence. Zato TV2 ni deležna posebnega obravnavanja. TV2 je plačala pristojbino za uporabo frekvence kakor vse druge postaje.

(48) V zvezi s pooblastitvijo so danske oblasti izjavile, da na podlagi člena 86(2) Pogodbe ES ne obstaja zahteva po vzpostavitvi posebnega nadzornega sistema, ki bi zagotovil skladnost z obveznostjo iz izvajanja javnih storitev. Poleg tega nadzorni sistem, ki že obstaja na Danskem, zadošča za preprečevanje prekomernih nadomestil/navzkrižnega subvencioniranja. Generalni revizor je opravil upravne revizije in revizije finančnih računov TV2.

(49) Glede sorazmernosti so danske oblasti izjavile, da se je prenos 167 milijonov DKK iz sklada TV2 dodelil za digitalizacijo oddajnega omrežja. Zato se ne sme šteti kot prost lastniški kapital.

(50) Glede oprostitve od plačevanja davka od dobička pravnih oseb so danske oblasti izjavile, da je bil dobiček iz komercialnih dejavnosti zelo omejen in da izbrana metoda za nevtralizacijo oprostitve TV2 od plačevanja davka od dobička pravne osebe iz komercialnih dejavnosti onemogoča, da bi imele te dejavnosti finančne koristi od oprostitve, in ima enak ekonomski učinek.

(51) Danske oblasti so se strinjale s predhodno oceno Komisije, da državno financiranje presega neto stroške javnih storitev. Toda Danska je zatrdila, da se nadomestilo, četudi presega neto izredne stroške obveznosti iz izvajanja javnih storitev TV2, iz naslednjih razlogov ne more obravnavati kot državno sredstvo:

(52) Presežek se ne more obravnavati kot prekomerno nadomestilo in samo odraža razumno stopnjo povračila v povezavi s prometom TV2. Poleg tega je bil kot varovalo potreben kapital za primere nenadnega padca prihodka iz oglaševanja in TV2 po zakonu ne sme najemati posojil, ki presegajo 4 % letnega prometa. Država je delovala tudi v skladu z ‚običajnim načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu‘, saj trenutni lastniški kapital TV2 ne presega tega, kar bi imel običajen vlagatelj v tržnem gospodarstvu. Takšen presežek kapitala ni v nasprotju s Pogodbo, če se kapital ne uporablja za navzkrižno subvencioniranje komercialnih dejavnosti TV2.

(53) Kar zadeva ravnanje TV2 na oglaševalskem trgu, so danske oblasti izjavile, da je TV2 dosledno določala svoje cene tako, da bi kar najbolj povečala svoje prihodke. Cene se določajo izključno na podlagi ponudbe in povpraševanja. Določajo se letno na podlagi izračunov oglaševalskega oddelka TV2 o komercialnem deležu gledalcev (starostna skupina od 21 do 50 let), programskega načrta, gospodarskih gibanj in konkurenčnosti na trgu. Stroški poslovanja TV2 niso faktor za izračun in prav tako ne količina naročnin.

(54) TV2 ima najvišje cene na danskem trgu, kar kaže, da ni zniževala cen, posledica česar je večja potreba po državnem financiranju.

(55) Danske oblasti so predložile poročilo, ki so ga pripravili pri RBB Economics, o konkurenci na danskem trgu za televizijsko oglaševanje. V poročilu so prišli do sklepa, da so povprečne neto cene, ki jih zaračunava TV2, dejansko višje od cen, ki jih zaračunavajo njeni konkurenti, in da razlike v oglaševalskih stopnjah, ki jih zaračunavata TV2 in TvDanmark, lahko pojasnijo razlike v njuni moči v smislu programa in sposobnosti pridobivanja gledalcev.

▼B

V. PRAVNA OCENA

1. Državna pomoč v smislu člena 87(1)

(56) Da bi se prepričali, ali zgoraj opisani ukrepi predstavljajo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, mora Komisija oceniti, ali:

— jih dodeljuje država ali se dodeljujejo prek državnih sredstev,

— lahko izkrivljajo konkurenco s podpiranjem nekaterih podjetij ali proizvodnjo določenega blaga,

— vplivajo na trgovino med državami članicami.

(a) *Državna sredstva*

(57) V zvezi z naročninami je treba najprej omeniti, da je TV2 do leta 1997 prejemala ta sredstva neposredno iz sklada TV2, ki ga je ustanovila in nadzorovala država. TV2 prejema od leta 1997 ta sredstva od DR, ki jih pobira od lastnikov radijskih sprejemnikov in televizorjev.

(58) V zvezi s tem je treba povedati, da se finančna sredstva v skladu z zakonodajo Sodišča Evropskih skupnosti ([1]) in odločbami Komisije ([2]) obravnavajo kot državna sredstva, kadar so stalno pod nadzorom organov oblasti in tako na razpolago pristojnim organom oblasti.

(59) Prvič, v tem primeru ni pravne pogodbe med TV2 in plačniki naročnin. DR, ki je javna ustanova pod nadzorom države, pobira naročnine od lastnikov radijskih sprejemnikov in televizorjev ter jih preda TV2. Drugič, minister za kulturo določi delež TV2 iz sredstev iz naročnin. Torej je organ oblasti tisti, ki dokončno določi znesek naročnin, ki se dodeli TV2. Tretjič, kadar je treba izterjati plačilo naročnin, je spet država tista, ki poseže vmes tako, da uporabi pravila za pobiranje davkov in drugih javnih dolgov. Iz teh razlogov so sredstva iz naročnin, ki se dodelijo TV2, ves čas predmet nadzora organov oblasti, zato se morajo obravnavati kot državna sredstva.

(60) Iz zgoraj navedenih razlogov Komisija meni, da ta primer ni primerljiv s primerom v *PreussenElektra* ([3]), kar je v nasprotju z izjavo danskih oblasti.

(61) Ad-hoc transfer sredstev iz radijskega sklada na TV2 zadeva tudi prihodke iz naročnin, ki so bili na razpolago TV2, kakor je odredila država. Isto velja za ad-hoc transfer sredstev iz sklada TV2, ko je bil ukinjen, ker so bila sredstva iz sklada TV2 na razpolago izključno TV2, kakor je odredila država. Ker so sredstva ostala pod javnim nadzorom, torej na razpolago pristojnim organom oblasti, se morajo prav tako obravnavati kot državna sredstva.

(62) Javna sredstva so prisotna v oprostitvi od plačevanja davka od dobička pravnih oseb, saj je odrekanje davčnim prihodkom enakovredno porabi državnih sredstev v obliki davčnih izdatkov ([4]).

(63) Posojila z neplačevanjem obresti in obrokov v preiskavi, ki so se dodelila TV2, neposredno priskrbi država in jih dodeli iz javnega

([1]) Sodba Sodišča z dne 16. maja 2000, zadeva C-83/98, *Francoska republika proti Ladbroke Racing Ltd in Komisiji Evropskih skupnosti*, [2000] PSES I-3271, predvsem odstavek 50.

([2]) Glej točko 17 Sporočila Komisije o uporabi pravil državne pomoči za storitve javne radiotelevizije in Odločbo Komisije št. 631/2001 z dne 22. maja 2002 v zvezi z naročninami BBC.

([3]) Op. cit., predvsem odstavek 58.

([4]) Točka 10 Sporočila Komisije o uporabi pravil državnih pomoči za ukrepe, ki se nanašajo na neposredno obdavčenje podjetij (UL C 384, 10.12.1998, str. 3).

▼B

proračuna. Z odrekanjem obrestim in obrokom za ta posojila se država odreka prihodku, zato je jasno, da ta sredstva predstavljajo državna sredstva v smislu člena 87(1). Poleg tega je danska država tista, ki jamči za posojila za poslovanje. Ugodnost državnega poroštva je ta, da tveganje, povezano s poroštvom, nosi država. Državni prevzem tveganja se navadno poplača z ustrezno premijo. Kadar se država odreče takšni premiji, je to ugodnost za TV2 kot tudi odliv državnih sredstev ([1]).

(64) Država je rezervirala oddajno frekvenco s pokritjem celotne države za TV2, za katero plačuje pristojbino za frekvenco državnemu organu. Letna pristojbina, ki jo je plačala TV2, se je v preiskovanem obdobju gibala med 2 in 4 milijoni DKK.

(65) Zaradi pomanjkanja primerjalne osnove za pristojbino, ki se je plačala za frekvenco s pokritjem celotne države, se pristojbina lahko primerja samo s pristojbino, ki se je plačala za dovoljenje za dostop do večjega deleža prebivalstva prek omrežja. Pristojbina za frekvenco TV2 za pokritje celotne države je bistveno nižja od omrežne pristojbine, ki se je zaračunala TvDanmark in se je gibala med 5 milijoni DKK leta 1997 in 30 milijoni DKK leta 2001, in to kljub temu, da znaša stopnja prodora omrežja regionalnih frekvenc TvDanmark samo 77 %. TV2 je torej lahko dosegla večji delež danskih prebivalcev po nižji ceni.

(66) Zato Komisija meni, da pristojbina za frekvenco ne odraža tržnih pogojev. S tem ko se ne zahteva tržna cena za to premoženje, se je država odrekla prihodku, ki bi bil v interesu državnega proračuna.

(67) Ker pa TV2 ne oddaja prek omrežja lokalnih frekvenc, da bi ustvarila nacionalno omrežje, ni dolžna plačevati pristojbine za omrežje. Ker država ni mogla po zakonu pobrati te pristojbine od TV2, se ni odrekla prihodku, ki bi bil v interesu državnega proračuna, zato ne moremo govoriti o vpletenosti državnih sredstev.

(68) Prav tako Komisija ne more odkriti nobenih državnih sredstev v pravni določbi, ki bi obvezovala lastnike antenskih inštalacij, da prenašajo javne programe prek teh inštalacij (must-carry), ker se država ne odreka dohodku in aktivno ne prenaša denarja na te operaterje. Čeprav ima torej TV2 ugodnosti iz pravila o dostopu, pa nima finančnih koristi od državnih sredstev ([2]).

(b) *Favoriziranje nekaterih podjetij in izkrivljanje konkurence*

(69) Ni dvoma, da prihodki iz naročnin, ad-hoc transferji iz sklada TV2 in radijskega sklada, oprostitev od plačevanja davka od dobička pravnih oseb, posojila z neplačevanjem obresti in obrokov ter državno poroštvo za posojila za poslovanje in dostop do frekvence s pokritjem celotne države pod ugodnejšimi pogoji dajejo TV2 gospodarsko in finančno prednost, ker jo razbremenjujejo stroškov poslovanja, ki bi običajno bremenili njen proračun. Ker ima TV2 zaradi teh ukrepov ugodnosti v primerjavi s svojimi konkurenti, ki ne prejemajo enakih sredstev, je treba te ukrepe obravnavati kot selektivne in takšne, ki izkrivljajo konkurenco v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Danska pa trdi, da so ti ukrepi nadomestilo za neto stroške TV2, nastale pri opravljanju splošnih storitev, torej naloge, za katero je bila pooblaščena na podlagi načel, ki jih je določilo Sodišče Evropskih skupnosti v zadevi *Altmark* ([3]).

([1]) Točka 2.1.2. Sporočila Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki jamstev (UL C 71, 11.3.2000, str. 7).

([2]) Glej Pomoč št. NN 70/98, „Državna pomoč za javno oddajanje televizijskih programov, *‚Kinderkanal in Phoenix‘*“ (UL C 238, 21.8.1999, str. 3).

([3]) Sodba Sodišča z dne 24. julija 2003, zadeva C-280/00, *Altmark Trans GmbH in Regierungspräsidium Magdeburg proti Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH in Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht*, [2003] PSES I-7747.

▼B

(70) Državni ukrepi, ki so nadomestilo za neto dodatne stroške storitve, ki so splošnega gospodarskega interesa, niso državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, če se nadomestilo določi na takšen način, da preprečuje postavljanje podjetja v dejansko prednost. V sodbi *Altmark* je Sodišče Evropskih skupnosti navedlo, da morajo biti v ta namen izpolnjeni štirje pogoji:

— prvič, od podjetja prejemnika je treba dejansko zahtevati, da poravna obveznosti iz izvajanja javnih storitev, in te obveznosti se morajo jasno opredeliti,

— drugič, parametri, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, se morajo določiti vnaprej na objektiven in transparenten način,

— tretjič, nadomestilo ne sme presegati, kar je potrebno, da se pokrijejo vsi ali del stroškov, nastalih pri poravnavanju obveznosti iz izvajanja javnih storitev, ob upoštevanju zadevnih prihodkov in sprejemljivega dobička za poravnavo teh obveznosti,

— četrtič, kadar podjetje, ki mora poravnati obveznosti iz izvajanja javnih storitev, ni izbrano po postopku javnih naročil, se mora stopnja potrebnega nadomestila določiti na podlagi analize stroškov, ki bi jih tipično podjetje, dobro vodeno in ustrezno preskrbljeno s produkcijskimi sredstvi, da lahko izpolnjuje nujne zahteve javnih storitev, imelo s poravnavo teh obveznosti, ob upoštevanju zadevnih prihodkov in sprejemljivega dobička za poravnavo obveznosti.

(71) Če za trenutek odmislimo, ali je TV2 podjetje, ki je pooblaščeno za ponudbo storitev splošnega gospodarskega interesa, je Komisija mnenja, da v tem primeru nista izpolnjena vsaj drugi in četrti od zgoraj naštetih pogojev. Prvič, parametri, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, niso določeni vnaprej na objektiven in transparenten način. Nadomestilo je določeno v sporazumu o sredstvih javnega obveščanja, ki velja štiri leta, medtem ko ni javno razpoložljivega letnega proračuna, ki določa povezavo med nadomestilom in storitvijo. Poleg tega ima TV2 številne ugodnosti, ki niso transparentne (oprostitev od plačevanja davka, oprostitev od plačevanja obresti itn.). Drugič, TV2 ni bila izbrana za izvajalca storitev javne radiotelevizije na podlagi razpisa in opravljena ni bila nobena analiza, ki bi zagotovila, da se stopnja nadomestila določi na podlagi analize stroškov, ki bi jih tipično podjetje, dobro vodeno in ustrezno preskrbljeno z ustreznimi proizvodnimi sredstvi, da bi izpolnjevalo nujne zahteve javnih storitev, imelo s poravnavo teh obveznosti, ob upoštevanju zadevnih prihodkov in sprejemljivega dobička za poravnavo obveznosti.

(72) Kakor je opisano v uvodnih izjavah (10)–(12), TV2 konkurira drugim javnim in zasebnim radijskim in televizijskim postajam na trgu za radijske in televizijske dejavnosti. Ker ima TV2 zaradi teh ukrepov v primerjavi s svojimi konkurenti, ki ne prejemajo enakih sredstev, ugodnosti, je treba te ukrepe obravnavati kot selektivne in takšne, ki izkrivljajo konkurenco v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

(c) *Vpliv na trgovino med državami članicami*

(73) Državne ukrepe ureja določba člena 87(1) Pogodbe ES, če vplivajo na trgovino med državami članicami. To velja za vse primere, ko so zadevne dejavnosti predmet trgovine v Skupnosti.

(74) Sodišče Evropskih skupnosti je pripravilo široko razlago tega pojma. Dejstvo, da se zadevno podjetje ne ukvarja z izvozom, torej ne izključuje možnosti vplivanja na trgovino. Kadar država članica dodeli podjetju pomoč, se notranje dejavnosti zaradi te pomoči lahko ohranijo ali celo povečajo, s tem pa se za druga podjetja zmanjšajo možnosti, da bi se uveljavila na trgu. Pomoč

▼B

torej prejemniku omogoča, da obdrži delež na trgu, ki bi ga sicer lahko prevzeli konkurenti v drugih državah članicah ([1]).

(75) V Sporočilu o oddajanju, kadar se nanašamo na sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti, je Komisija izjavila, „za državno financiranje javnih radijskih in televizijskih postaj se na splošno lahko šteje, da vpliva na trgovino med državami članicami. To je jasno predvsem za nakup in prodajo programskih pravic, kar se pogosto dogaja na mednarodni ravni. Tudi oglaševanje, v primeru javnih radijskih in televizijskih postaj, ki imajo dovoljenje za prodajo oglaševalskega prostora, učinkuje prek meja, predvsem pri homogenih jezikovnih področjih prek nacionalnih meja. Poleg tega lahko lastniška struktura radijskih in televizijskih postaj posega v več kakor eno državo članico“.

(76) V tem primeru je TV2 sama dejavna na mednarodnem trgu, ker si izmenjuje televizijske programe prek Evropske zveze za radiodifuzijo in sodeluje v evrovizijskem sistemu ([2]). TV2 neposredno konkurira komercialnim radijskim in televizijskim postajam, ki so dejavne na mednarodnem trgu za radijske in televizijske dejavnosti ter imajo mednarodno lastniško strukturo. Na podlagi sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti, kadar pomoč krepi položaj podjetja v primerjavi z drugimi podjetji, ki konkurirajo v trgovini v Skupnosti, je treba izhajati iz dejstva, da na slednjo vpliva omenjena pomoč ([3]). TV2 je s finančnimi sredstvi, ki jih je dobila na razpolago, dobila tudi konkurenčno prednost za nakup televizijskih pravic in za naložbe v programe, ki se lahko naknadno prodajo. Poleg tega so ukrepi pomoči postavili TV2 v ugoden položaj v primerjavi z njenimi konkurenti v Evropski uniji, saj so zmanjšali njihove možnosti uveljavitve na Danskem. Komisija zato sklepa, da ukrepi, dodeljeni TV2, vplivajo na trgovino med državami članicami v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

(d) *Sklep*

(77) Ker so izpolnjeni vsi pogoji člena 87(1) in ker vsaj dva od pogojev, ki jih je določilo Sodišče Evropskih skupnosti v sodbi *Altmark*, nista izpolnjena, Komisija sklepa, da so finančni ukrepi, dodeljeni TV2, državna pomoč v smislu člena 87(1).

(78) Ker je TV2 začela oddajati leta 1989, so bili vsi ukrepi dodeljeni TV2 po pristopu Danske k Evropski skupnosti. Zato vsi ukrepi, vključno z naročninami, predstavljajo novo državno pomoč in ne obstoječe državne pomoči v smislu člena 88(1) Pogodbe ES.

2. **Združljivost pomoči na podlagi člena 86(2) Pogodbe ES**

(79) V skladu s členom 86(2) Pogodbe ES „za podjetja, ki so pooblaščena za izvajanje storitev splošnega gospodarskega interesa ali ki imajo značaj dohodkovnega monopola, veljajo predpisi iz te pogodbe, zlasti predpisi o konkurenci, če uporaba takih predpisov ne ovira izvajanja, de jure ali de facto, dodeljenih nalog. Razvoj trgovine ne sme biti prizadet v tolikšni meri, da bi to bilo v nasprotju z interesi Skupnosti“.

([1]) Sodba Sodišča z dne 13. julija 1988, zadeva 102/87, *Francoska republika proti Komisiji Evropskih skupnosti*, [1988] PSES-4067, in Sklep predsednika Sodišča z dne 17. marca 1989, zadeva 303/88, *Italijanska republika proti Komisiji Evropskih skupnosti*, [1989] PSES-801.

([2]) Sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. oktobra 2002, združene zadeve T-185/00, T-216/00, T-299/00 in T-300/00, *Métropole Télévision SA (M6) (T-185/00), Antena 3 de Televisión, SA (T-216/00), Gestevisión Telecinco, SA (T-299/00) in SIC – Sociedade Independente de Comunicação, SA (T-300/00) proti Komisiji Evropskih skupnosti*, [2002] PSES II-3805.

([3]) Sodba Sodišča z dne 17. septembra 1980, zadeva 730/79, *Philip Morris Holland BV proti Komisiji Evropskih skupnosti*, [1980] PSES-2671, odstavek 11; Sodba Sodišča z dne 21. marca 1991, zadeva C-303/88, *Italijanska republika proti Komisiji Evropskih skupnosti*, [1991] PSES I-1433, odstavek 17; Sodba Sodišča z dne 19. septembra 2000, zadeva C-156/98, *Zvezna republika Nemčija proti Komisiji Evropskih skupnosti*, [2000] PSES I-6857, odstavek 33.

▼B

(80) Sodišče Evropskih skupnosti je bilo dosledno mnenja, da člen 86 Pogodbe ES lahko določa pooblastilo za izjemo od prepovedi izdajanja državne pomoči podjetjem, ki so pooblaščena za izvajanje storitev splošnega gospodarskega interesa. Razsodba Altmark je implicitno potrdila, da se državna pomoč, ki izravnava stroške, nastale v podjetju zaradi izvajanja storitev splošnega gospodarskega interesa, lahko šteje za združljivo s skupnim trgom, če izpolnjuje pogoje člena 86(2) Pogodbe ES ([1]).

(81) V skladu z določeno sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti ([2]) člen 86 Pogodbe ES predstavlja izjemo, ki bi jo morali razlagati z omejitvami. Sodišče je pojasnilo, da se za ukrep lahko uporabi takšna izjema, samo če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

— Zadevna storitev mora biti storitev splošnega gospodarskega interesa in jo mora država članica kot takšno jasno opredeliti.

— Država članica mora zadevno podjetje izrecno poveriti za opravljanje te storitve.

— Uporaba pravil o konkurenci iz Pogodbe mora ovirati opravljanje posebnih nalog, dodeljenih podjetju, izjema od teh pravil pa ne sme vplivati na razvoj trgovine do te mere, da bi bilo v nasprotju z interesi Skupnosti.

(82) Sporočilo o oddajanju določa načela in metode, ki jih Komisija namerava uporabiti, da bi zagotovila skladnost z zgoraj naštetimi pogoji. Zato mora preučiti, ali velja v tem primeru naslednje:

— Danske oblasti jasno in podrobno opredeljujejo radijske in televizijske dejavnosti TV2 kot storitev splošnega gospodarskega interesa (opredelitev).

— Danske oblasti uradno pooblastijo TV2 za izvajanje te storitve (pooblastitev).

— Financiranje države ne presega neto stroškov te javne storitve, tudi ob upoštevanju drugih neposrednih ali posrednih prihodkov, ki izhajajo iz javne storitve (sorazmernost).

(a) *Opredelitev*

(83) Kakor je zapisano v točki 33 Sporočila o oddajanju, morajo države članice opredeliti mandat javnih radijskih in televizijskih postaj. Zaradi posebnega značaja radijskega in televizijskega sektorja je Komisija mnenja, da je „široka“ opredelitev, ki nalaga dani radijski in televizijski postaji nalogo, da ponuja vsestranski in raznolik program v skladu s svojim mandatom, zakonita po členu 86(2) Pogodbe ES z vidika razlagalnih določb Protokola. Taka opredelitev je skladna s ciljem izpolnjevanja demokratičnih, družbenih in kulturnih potreb določene družbe in zagotavljanja pluralizma medijev, skupaj s kulturno in jezikovno raznolikostjo. Vloga Komisije je omejena na preverjanje, da opredelitev javne storitve ne vsebuje nobenih očitnih napak.

(84) TV2 kot javna storitev je po zakonu dolžna, da „ponudi danskemu prebivalstvu širok izbor programov in storitev, ki vključujejo pokrivanje novic, splošne informacije, izobraževanje, umetnost in zabavo prek televizije, radia, spleta ali podobnega“. Kakor je opisano v uvodni izjavi (15), je javna radijska in televizijska storitev nadalje podrobno opredeljena v statutih TV2 in v Zakonu o oddajanju.

(85) Čeprav je obveznost oddajanja TV2 kvalitativnega značaja in razmeroma široko opredeljena, je Komisija mnenja, da je takšna „široka“ opredelitev mandata v skladu s Sporočilom o oddajanju.

([1]) Altmark op. cit., odstavki 101–109.

([2]) Sodba Sodišča z dne 27. marca 1974, zadeva 127-73, *Belgische Radio en Televisie proti* SV SABAM in NV Fonior, [1974] ECR 313.

▼B

(86) Komisiji se tudi zdi, da obveznost TV2, da podpira dansko filmsko produkcijo, spada v mandat javnega radijskega in televizijskega oddajanja, ker TV2 naknadno predvaja filme, za katere je pridobila distribucijske pravice, na javni radioteleviziji.

(87) Komisija ne more sprejeti pripomb zainteresiranih strank, da se mandat javne radijske in televizijske postaje TV2 ne more obravnavati kot storitev splošnega gospodarskega interesa, ker se ta mandat ne razlikuje od licenčnih zahtev, ki veljajo za komercialne operaterje. Komisija meni, da je treba razlikovati med pogoji za pridobitev licence, ki jih mora izpolnjevati komercialna radijska in televizijska postaja na podlagi javnega interesa, in dodelitve naloge javnega interesa s strani države nekemu javnemu ali zasebnemu podjetju ([1]). Jasno je, da ima TV2 nedvoumno pravno obveznost do izpolnjevanja mandata javnih radijskih in televizijskih postaj. Poleg tega vsi konkurenti TV2 – TV3 in 3 + ter TvDanmark1 – predvajajo po britanski licenci. Zato se danski predpisi ne uporabljajo za te kanale. Danski predpisi vplivajo samo na TvDanmark2. Opozoriti velja tudi na dejstvo, da ni neobičajno, da se obveznosti, podobne tistim, ki veljajo za kanale, delujoče v omrežju na Danskem, uporabljajo v drugih državah, da se zagotovi izpolnjevanje nekaterih minimalnih zahtev v zvezi z etiko in javno moralo. Jasno je, da so podrobne obveznosti, kakor so določene v statutih TV2, širše od teh minimalnih zahtev.

(88) Poleg obveznosti do predvajanja javnih programov določene vsebine prek radia in televizije opredelitev javne storitve TV2 vključuje tudi obveznosti do izvajanja drugih storitev, kot so pokrivanje novic, splošne informacije, izobraževanje, umetnost in zabava prek spleta ali podobnega.

(89) Čeprav se značaj storitev v informacijski družbi razlikuje od storitev radijskega in televizijskega predvajanja v skladu s točko 34 Sporočila o oddajanju, „mandat javnih radijskih in televizijskih postaj lahko vsebuje nekatere storitve, ki niso ‚programi' v običajnem smislu, kakor so informacijske storitve on-line, če ob upoštevanju razvoja in razvejanosti dejavnosti v digitalni dobi izpolnjujejo iste demokratične, družbene in kulturne potrebe zadevne družbe".

(90) Komisija je v tem primeru ugotovila, da je TV2 izkoristila spletno stran kot del svojega mandata javne radiotelevizije. Spletna stran obvešča uporabnike o televizijskih programih javne televizijske postaje TV2. Poleg tega je TV2 izkoristila komercialno spletno stran z igricami itn.

(91) Komisija se strinja, da spletna stran TV2, ki je omejena na obveščanje uporabnikov o javnih televizijskih programih TV2, spada v mandat javne radiotelevizije TV2. Zato izkoriščanje te strani ne vsebuje očitne napake.

(92) V nasprotju s tem je treba komercialno spletno storitev TV2 obravnavati kot izključno komercialno dejavnost, saj ponuja interaktivne proizvode po individualnem povpraševanju, kot so igrice ali „klepetalnice", ki se ne razlikujejo od podobnih komercialnih proizvodov. Glede na dejstvo, da takšne storitve ne izpolnjujejo demokratičnih, družbenih in kulturnih potreb družbe, ne morejo predstavljati storitve splošnega gospodarskega interesa na podlagi člena 86(2) Pogodbe ES. Za te dejavnosti so danske oblasti seveda menile, da ne spadajo v obseg javnih storitev TV2.

([1]) Odstavek 14 Odločbe Komisije 97/606/ES z dne 26. junija 1997 v skladu s členom 90(3) Pogodbe ES o izključni pravici do predvajanja televizijskih oglasov v Flandriji (UL L 244, 6.9.1997, str. 18).

▼B

(b) *Pooblastitev*

(93) Da bi se lahko uporabila izjema na podlagi člena 86(2) Pogodbe ES, se mora mandat javne radiotelevizije izdati TV2 z uradno listino. Komisija opaža, da oddelka 6a in 6b danskega Zakona o oddajanju in statuti TV2 uradno pooblaščajo TV2 z mandatom za javno radijsko in televizijsko oddajanje. Ker pa pravna opredelitev ne pojasni dovolj, kakšne druge vrste storitev so dovoljene kot javne storitve, je nujno, da se predhodna pooblastitev uradno izda za vsako dodatno dejavnost, ki jo želi TV2 uvesti kot javno storitev. Komisija opaža, da TV2 v preiskovanem obdobju ni ponujala takšnih drugih storitev, razen svojega mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje. Spletna stran, ki ponuja druge storitve, kot so igrice, se je res izvajala kot komercialna dejavnost, medtem ko se spletna stran, ki je samo obveščala uporabnike o javnih televizijskih programih TV2, lahko obravnava kot del mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje, ker je ne moremo ločiti od storitve radijskega in televizijskega oddajanja. Komisija zato sklepa, da se je mandat za javno radijsko in televizijsko oddajanje v preiskovanem obdobju TV2 ustrezno izdal.

(94) Toda kakor je določeno v točkah 41–43 Sporočila o oddajanju, ne le da se mandat za javno radijsko in televizijsko oddajanje uradno izda radijski in televizijski postaji, temveč se mora tudi izvajati tako, kakor je določeno v listini o pooblastitvi. Ker Komisija ne more presoditi, ali se izpolnjujejo standardi kakovosti, je zaželeno, da bi obstajal ustrezen nadzorni organ, pri čemer mora država članica izbrati mehanizem, ki bi zagotovil učinkovit nadzor, da je ta organ neodvisen od pooblaščenega podjetja.

(95) V tem smislu Komisija izjavlja, da je generalni revizor leta 2000 izvršil posebno preiskavo o vsebini in značaju obveznosti iz izvajanja javnih storitev TV2 in tudi o njihovi izpolnitvi v praksi. Ta preiskava ni odkrila pomanjkanja skladnosti s strani TV2, kar zadeva njene obveznosti iz javnih storitev. Poleg tega je obstajal med letoma 2001 in 2002 Svet za javne storitve, katerega naloga je bila zagotoviti skladnost TV2 z njenimi obveznostmi iz izvajanja javnih storitev, čeprav ta svet v svojem kratkem obstoju nikoli ni objavil nobenih poročil v zvezi s tem. Komisija tudi nima nobenih namigov o tem, da TV2 ne bi izpolnjevala svojih obveznosti ali da bi bilo njeno izvajanje takšno, da se storitev ne bi mogla več obravnavati kot storitev splošnega gospodarskega interesa na podlagi člena 86(2) Pogodbe ES.

(96) Na podlagi Sporazuma o sredstvih javnega obveščanja, sklenjenega dne 3. junija 2002, TV2 ne bo več predstavljala letnega proračuna ali računovodskih izkazov za javne storitve. Namesto tega bo vlada s TV2 sklenila javno naročilo za storitve, ki obvezuje TV2, da vsako leto predloži poročilo o svojem izpolnjevanju obveznosti iz javnega naročila za storitve. Letna poročila bo preučil Svet za radio in televizijo.

(97) Kar zadeva finančni nadzor javnih radijskih in televizijskih storitev, Komisija izjavlja, da je generalni revizor pregledal račune TV2 v celotnem preiskovanem obdobju. Te revizije so vključevale finančne in upravne revizije, čeprav generalni revizor ni bil pooblaščen, da bi preprečil prekomerna nadomestila stroškov javnih storitev TV2.

(98) Kar pa zadeva vprašanje morebitnega prekomernega nadomestila, je za izvedbo te ocene pooblaščena Komisija. Komisija je ugotovila, da se je na Danskem izvajala Direktiva o transparentnosti. Komisija je prejela tudi dovolj transparentne podatke od danskih oblasti, da je lahko ocenila, ali je financiranje države preseglo ali

▼B

ne izredne stroške za pridobitev mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje.

(c) *Sorazmernost*

(99) V skladu z Direktivo o transparentnosti ([1]) morajo države članice vzdrževati ločene račune za dejavnosti javnih storitev in dejavnosti nejavnih storitev. Stroški in prihodki se pravilno dodelijo raznolikim dejavnostim na podlagi jasno opredeljenih, objektivnih načel izračuna obratovalnih stroškov.

(100) Komisija meni, da ločevanje računov v sektorju radijskega in televizijskega oddajanja ne more biti preprosto ali celo mogoče na stroškovni strani, saj si različne dejavnosti delijo iste vložke. Države članice lahko v tem sektorju menijo, da so vsi programi radijskih in televizijskih postaj v sklopu pooblastila za izvajanje javnih storitev, medtem ko sočasno dopuščajo, da se izkoriščajo komercialno ([2]).

(101) Pri nadomestilu za podjetje državna pomoč ne sme presegati neto stroškov mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje. Pri izračunu neto stroškov je treba upoštevati tudi druge neposredne ali posredne prihodke, ki izhajajo iz tega mandata. Zato se bo pri oceni sorazmernosti pomoči upošteval neto presežek izkoriščenosti javne storitve.

(102) Lahko se pojavi tudi izkrivljanje trga, ki ni nujno za izpolnjevanje mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje. Izvajalca storitve javne radiotelevizije bi pokrivanje nižjih prihodkov z državno pomočjo lahko na primer zavedlo k znižanju cen za oglaševanje ali druge dejavnosti, ki niso javne storitve, da bi s tem zmanjšal prihodke konkurentov. Komisija zato meni, da bi praksa, po kateri izvajalec javnih storitev radiotelevizije, kadar koli zniža cene dejavnosti, ki niso javne storitve, pod mejo, potrebno za povračilo neodvisnih stroškov, ki bi jih moral v podobnem položaju običajno nadomestiti uspešen komercialni operater, kazala na obstoj prekomernega nadomestila obveznosti iz izvajanja javnih storitev.

(103) Ocena sorazmernosti, ki jo mora izvesti Komisija, je zato podvojena. Komisija mora najprej izračunati neto stroške mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje, poverjenega TV2, in preveriti, ali so se ti stroški prekomerno nadomestili. Drugič, Komisija mora preučiti vse podatke, ki jih ima na razpolago in ki namigujejo, da je TV2 znižala cene na komercialnih trgih, kot je oglaševanje, da bi se zmanjšali prihodki njenih konkurentov.

(i) Neto stroški obveznosti iz izvajanja javnih storitev – Prekomerno nadomestilo?

(104) Pri oceni sorazmernosti mora Komisija najprej določiti stroške storitve splošnega gospodarskega interesa. Ker TV2 izvaja tudi komercialne dejavnosti, mora voditi ločene račune za svoje različne dejavnosti. TV2 mora od leta 2001 po zakonu voditi ločene račune za svoje dejavnosti javnih storitev in za komercialne dejavnosti.

(105) Drugič, Komisija mora pri izračunavanju neto stroškov odšteti od bruto stroškov dejavnosti javnih storitev celoten neto presežek iz komercialnega izkoriščanja dejavnosti javne storitve. Za to preiskavo so danske oblasti predložile zneske v skladu z metodo, predstavljeno v točki 56 Sporočila o oddajanju, da bi prikazale

([1]) Direktiva Komisije 2000/52/ES z dne 26. julija 2000 o spremembi Direktive 80/723/EGS o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji (UL L 193, 29.7.2000, str. 75).

([2]) Točka 53 Sporočila o oddajanju.

▼B

izvajanje komercialnih dejavnosti in dejavnosti javnih storitev TV2. Zneski kažejo, da si je večina komercialnih dejavnosti TV2 delila iste vložke kakor dejavnosti javnih storitev ([1]). Zato ni bilo mogoče izpeljati bistvene dodelitve stroškov teh komercialnih dejavnosti. V takšnem primeru Komisija odšteje neto prihodke od komercialnega izkoriščanja, da bi izračunala neto stroške dejavnosti javnih storitev. Komercialne spletne dejavnosti so edine dejavnosti, ki se lahko ločijo od mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje. Izgube, ki jih je imela TV2 iz svojih komercialnih spletnih dejavnosti od njihovega začetka leta 1997, znašajo 11,3 milijona DKK.

(106) Končno, Komisija mora oceniti, ali državni ukrepi kot celota ne presegajo neto stroškov storitve splošnega gospodarskega interesa.

(107) Zato je Komisija v tem primeru odštela prihodke, nastale iz dejavnosti javnih storitev (prihodek iz oglaševanja in drugi komercialni prihodki), od bruto stroškov dejavnosti javnih storitev, da bi dobila neto stroške javnih storitev. Državno financiranje v gotovini se je nato odštelo od neto stroškov javne storitve. Izračun je prikazan v spodnji preglednici:

Preglednica 1

Stroški javnih storitev in ukrepi nadomestil 1995–2002 na podlagi računovodskih izkazov

(v milijonih DKK)

Leto	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Skupaj
Bruto stroški javne storitve	– 755,8	– 856,2	–1 415,2	–1 475,3	–1 439,1	–1 531,6	–1 518,5	–1 604,1	–10 595,8
Naložbe v digitalizacijo ([a])	0	0	0	0	–10,3	– 4	–56,7	–23,9	–94,9
Neto prihodki iz oglaševanja	0	0	1 091,9	1 118,4	1 014,4	1 089,9	1 006,8	1 028,3	6 349,7
Drugi prihodki	83,2	121,6	97,3	76,3	50,9	65,4	58	73,8	626,5
Neto stroški javne storitve	– 672,6	– 734,6	– 226,0	– 280,6	– 384,1	– 380,3	– 510,4	– 525,9	–3 714,5
Naročnine/sklad TV2	730,4	694	328,5	357,5	414,6	449,2	537,3	556,2	4 067,7
Transfer ob ukinitvi radijskega sklada	0	0	8	10	15	25	0	0	58
Transfer ob ukinitvi sklada TV2	0	0	217	0	0	0	0	0	217
Razlika (neto stroški minus državno nadomestilo)	57,8	–40,6	327,5	86,9	45,5	93,9	26,9	30,3	628,2

([a]) Injekcija kapitala, prenesena na TV2 za digitalizacijo, je prikazana v letu 1997 kot dohodek. Ustrezna znižanja so se upoštevala kot stroški, ko so se pojavile naložbe. Da ne bi dvakrat upoštevali istih stroškov, se je finančna amortizacija, ki ustreza opravljenim naložbam, odštela od bruto stroškov javnih storitev.
Vir: Letne bilance stanja TV2.

(108) Kakor je razvidno iz zgornje preglednice, financiranje presega stroške za 628,2 milijona DKK ((84,3 milijona EUR).

(109) Komisija je ugotovila dejstvo, da je TvDanmark mnenja, da bi bilo treba upoštevati pri oceni prekomernega nadomestila tudi

([1]) Npr. stopnja dobička za dajanje drogov v najem znaša 100 %, za trgovanje je nihala med 53,5 % in 100 %, za druge programske prodaje je nihala od 85,7 % do 92,3 %, za druge vire dohodka je nihala med 62 % in 75 %.

▼B

druge ukrepe, od katerih je imela koristi TV2, kot so oprostitev od plačevanja obresti in davka ter dostop do oddajne frekvence s pokritjem celotne države pod ugodnejšimi pogoji. Te ugodnosti so povzete v spodnji preglednici:

Preglednica 2

Izračun ugodnosti iz oprostitve od plačevanja davkov, obresti in oddajne frekvence

(v milijonih DKK)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Skupaj
Oprostitev od plačevanja davka od dobička pravnih oseb	19,7	–13,8	54,6	30,1	16,7	29,7	18,5	3,9	159,4
Obračunane in še neplačane obresti za posojilo za ustanovitev podjetja	44,5	39,2	36,9	41,3	37,5	45,1	51,7	45,6	341,8
Poroštvo države za posojila za poslovanje	2,4	2,1	1,7	1,4	1,0	0,7	0,4	0,1	9,8
Pristojbina za oddajno frekvenco ([a])			2,3	7,9	12,6	21,4	26,0		70,2
Skupaj	66,6	27,5	95,5	80,7	67,8	96,9	96,6	49,6	581,2

([a]) Razlika med pristojbino za frekvenco, ki jo je plačala TV2, in omrežno pristojbino, ki jo je plačala TvDanmark.

(110) Komisija se strinja, da je treba v tej preiskavi te ukrepe upoštevati. Za izračun prekomernega nadomestila pa ni primerno vključiti slednjih v izračun v preglednici 1. V skladu s položajem Komisije v primeru RAI ([1]) se te dodatne ugodnosti lahko obravnavajo kakor izravnalni stroški, ki bi jih bilo sicer treba financirati. Ko se torej računa sorazmernost državnega financiranja stroškov mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje, ne bi smeli vključiti teh dodatnih ugodnosti, ker bi plačilo teh zadevnih stroškov sorazmerno povečalo začetne stroške mandata, danega TV2. Za neto rezultat to ne bi predstavljalo razlike. V tem primeru pa je treba zagotoviti, da se te ugodnosti uporabijo samo za mandat za javno radijsko in televizijsko oddajanje in se ne dodeljujejo komercialnim dejavnostim. O slednjem govorijo spodnje uvodne izjave (128)–(130).

(111) Danska vlada navaja utemeljitve, da bi upravičila ta preplačani znesek financiranja. Prvič, trdi, da je bilo treba ustvariti kapital, ki bi omogočil TV2, da bi prenesla nihanja prihodka iz oglaševanja, s čimer se zavaruje izpolnjevanje mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje, ki ga ima TV2. Drugič, sklepa, da presežek odraža sprejemljivo povračilo dejavnosti TV2 in da je delovala kot zasebni investitor v tržnem gospodarstvu, ko je ustvarjala lastniški kapital, ki je bil potreben za optimalno izrabo kapitalske strukture TV2.

(112) Glede prve utemeljitve danske oblasti zatrjujejo, da je bil kapital potreben kot varovalo pred morebitnim nihanjem prihodka iz oglaševanja. V zvezi s tem danske oblasti navajajo utemeljitev, da je generalni revizor leta 1996 izjavil v svojem poročilu, da bi morala TV2 ustvariti lastniški kapital, da bi se lahko spoprijela z nihanji v prihodkih iz oglaševanja.

(113) Komisija priznava, da bi podjetja morda potrebovala takšne rezerve, da bi varovala izpolnitev mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje, s katerim so pooblaščena. Takšna rezerva pa se ustanovi za določen namen in zanjo se določi tudi čas, ko je treba povrniti ugotovljeno prekomerno nadomestilo. To bi zagotavljalo, da se na izvajalca javnih radijskih in televizijskih storitev

([1]) Odločba Komisije 2004/339/ES z dne 15. oktobra 2003 o ukrepih, ki jih izvaja Italija za RAI SpA (UL L 119, 23.4.2004, str. 1).

▼B

ne prenese nobena neupravičena ugodnost. Komisija je ugotovila, da v tem primeru ni bilo takšnih posebnih rezerv, namesto tega pa se je akumuliral kapital v obliki lastniškega kapitala. V nasprotju s tem se lastniški kapital lahko uporabi za kateri koli namen, ki presega skrb za mandat za javno radijsko in televizijsko oddajanje.

(114) Danske oblasti navajajo kot primer tudi to, da TV2 ne bi mogla prenesti nenadnih padcev v prihodkih iz oglaševanja, kakršen je bil padec v letu 1999. Tistega leta je TV2 doživela zmanjšanje svojih prihodkov iz oglaševanja za 104 milijone DKK ali 9,3 % glede na leto poprej. Komisija pa opaža, da se je višina prihodkov iz naročnin v istem letu glede na leto poprej povečala za 57 milijonov DKK oziroma 16 %. TV2 je zmanjšala tudi svoje programske stroške, kakor bi morala storiti vsaka komercialna radijska in televizijska postaja, če bi doživela padec svojih prihodkov. Skupno je letni presežek TV2 upadel, vendar je bil še vedno dobičkonosen in v nobenem trenutku ni bilo treba črpati iz rezerv. Kot posledica tega TV2 niti v praksi ni potrebovala kapitala, ki se je ustvarjal.

(115) Zato Komisija meni, da presežek, ki se je ustvaril, ni potreben za ustrezno delovanje TV2. Poleg tega bi bilo ustrezno, če bi se izkazalo, da je treba ustvariti varovalo pred morebitnim zmanjšanjem prihodkov iz oglaševanja, ustvariti transparentno rezervo in ne zgolj dopustiti, da se v podjetju akumulirajo presežki. Zato Komisija ne more sprejeti prve utemeljitve, ki so jo navedle danske oblasti.

(116) Kar zadeva drugo utemeljitev, danske oblasti trdijo, da so reinvestirale letni presežek v TV2 v vlogi delničarja podjetja in da presežek odraža sprejemljivo povračilo iz dejavnosti TV2.

(117) Zato mora Komisija v skladu z dano sodno prakso določiti, ali se v podobnih okoliščinah lahko pričakuje, da zasebni vlagatelj, po velikosti primerljiv z organi, ki urejajo javni sektor, prispeva kapital enake velikosti ([1]).

(118) Prvič, Komisija navaja, da se je danska država odločila, da ustanovi TV2 s posojili namesto z lastniškim kapitalom. Od tedaj je danska država tudi dajala TV2 posojila za poslovanje. Ker je Danska v tem primeru edini delničar v podjetju, je danska država prvi in hkrati zadnji upnik, ki mu v primeru stečaja pripada povračilo. Zato bi danska država z vidika vlagatelja lahko poskušala poiskati najboljši možni donos iz svoje naložbe, in sicer tako, da bi zahtevala nadomestilo v obliki obresti iz posojila ali v obliki donosa od vloženega lastniškega kapitala.

(119) Komisija navaja, da se je Danska v celotnem preiskovanem obdobju odpovedovala svoji pravici do obresti in je dopuščala, da za posojila ni bilo treba plačevati obrokov. Namesto tega je TV2 lahko ustvarila svoj lastniški kapital in hkrati je še naprej ustvarjala dobiček iz posojil, za katera ni plačevala obresti in obrokov, zato je ustvarjala znatne presežke kapitala, ki ni bil rezerviran za nobene posebne namene. Poleg tega danska država ni zahtevala povračila od kapitala, ki se je ustvarjal. Zato Danska dejansko ni zahtevala običajnega povračila svoje naložbe, kakor bi običajno storil lastnik podjetja ali upnik.

(120) Prav tako danske oblasti niso navedle razlogov, ki bi upravičili, zakaj bi bilo strateško smiselno reinvestirati presežek v TV2, namesto da bi zahtevale nadomestilo v obliki obresti ali povračila. Vlagatelj bi se običajno tako odločil, samo če bi menil, da bi reinvesticija prinesla dodano vrednost na njegovo začetno

([1]) Sodba Sodišča z dne 3. oktobra 1991, zadeva C-261/89, *Italijanska republika proti Komisiji Evropskih skupnosti*, [1991] ECR I-4437; Sodba Sodišča z dne 14. septembra 1994, združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, *Kraljevina Španija proti Komisiji Evropskih skupnosti*, [1994] ECR I-4103.

▼B

naložbo. V tem primeru pa danske oblasti niso predložile nobenih utemeljitev, ki bi zagotavljale, da so imele izdelan poslovni načrt ali podrobno poslovno strategijo, ki bi to dokazovala. Prav tako nič ne kaže, da TV2 načrtuje razširitev svoje dejavnosti, da bi se ustvarila takšna dodana vrednost.

(121) Komisija navaja, da je bil sklad TV2 ukinjen leta 1997, TV2 pa je lahko obdržala presežek. Komisija meni, da odločitev ministra za kulturo, da dopusti TV2 večjo stopnjo finančne svobode, ne more biti enakovredna jasni odločitvi države v vlogi vlagatelja, da začne reinvestirati morebitne presežke v TV2.

(122) Komisiji se zato zdi, da v tem primeru, kjer noben vlagatelj ni zahteval nadomestila, v izračun neto stroškov TV2 ni treba vključiti povračila na kapital.

(123) Komisija ne more sprejeti meril uspešnosti, ki jih uporabljajo danske oblasti kot dokaz, da so ravnale kot zasebni vlagatelj, ko so reinvestirale letne presežke v TV2. Danske oblasti uporabljajo povračilo na promet kot merilo uspešnosti za ocenjevanje uspešnosti TV2. V tem primeru moramo poudariti, da danska vlada že deluje kot financer TV2, ko ji daje znatna sredstva za kritje dela njenih stroškov poslovanja. Višina teh sredstev neposredno vpliva na rezultate, ki jih je sposobna doseči TV2. Obstaja dvom, ali ima analiza razmerja kakšen namen v primerih, ko država deluje kot financer in kot vlagatelj. Ko stopnja državnega financiranja ni vezana na stroške, se to razmerje lahko vedno izboljša že s samim povečanjem državnega financiranja. Ker pa presežek financiranja običajno pripelje tudi do neučinkovitosti, kar pomeni večje črpanje državnih sredstev, še zdaleč ni zanesljivo, da bo večje financiranje pripeljalo do ustreznih boljših rezultatov.

(124) Zato se danskih oblasti po mnenju Komisije ne more obravnavati, kakor da so ravnale kot zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu. Za danske oblasti se ne more trditi, da so ravnale tako, da so skrbno preučile in analizirale, katera naložba bi lahko prinesla največje povračilo. Poleg tega se presežek ni prenesel v lastniški kapital TV2 pod transparentnimi pogoji na podlagi jasne odločitve in za določen namen v skladu s predpisi o injekcijah kapitala. Kakor je pojasnjeno zgoraj, danske oblasti niso zahtevale nobenih povračil za svojo naložbo in določitev danske države, da reinvestira letne presežke v TV2, ni temeljila na tržni strategiji vlagatelja.

(125) Edina izjema je injekcija kapitala za naložbo v digitalizacijo produkcijske opreme TV2. Komisija navaja trditve danskih oblasti, da se ta kapital ne more obravnavati kot prosti kapital. V skladu z letnimi računovodskimi izkazi TV2 iz leta 1997 je Odbor za sredstva javnega obveščanja „Medieforliget“ sklenil, da mora TV2 digitalizirati svojo produkcijsko opremo pred koncem leta 2000. Znesek v višini 300 milijonov DKK je bil rezerviran za digitalizacijo TV2 in regionalnih postaj. Leta 1997 se je v ta namen preneslo na TV2 167 milijonov DKK. Zato se Komisija strinja, da je transfer temeljil na jasni odločitvi in je imel določen namen.

(126) Vendar so to rezervo nazadnje le delno uporabili v skladu s to odločitvijo. Konec leta 2000, ko bi morali izpeljati digitalizacijo, je TV2 vložila samo 14,3 milijona DKK od celotnega zneska 167 milijonov DKK. Ob koncu preiskovanega obdobja se je v digitalizirano opremo dejansko vložilo samo 95 milijonov DKK. Z začetkom veljavnosti dne 1. januarja 2003 se je preostanek rezerve 72 milijonov DKK sprostil in je zato na razpolago TV2, da ga po želji uporabi za kateri koli namen. Zato Komisija meni, da preostanek rezerve, ki se dejansko lahko primerja s katerim koli drugim virom gotovinskega financiranja za kritje stroškov poslovanja TV2, lahko privede do

▼B

prekomernega nadomestila. Ta preostanek rezerve se zato upošteva v izračunu zgornjega prekomernega nadomestila.

(127) Z vidika zgornjih utemeljitev Komisija sklepa glede prvega dela ocene sorazmernosti, da je TV2 dejansko prejela prekomerno nadomestilo v višini 628,2 milijona DKK ((84,3 milijona EUR).

(128) Kakor je pojasnjeno v uvodu, TV2 izvaja tudi številne komercialne dejavnosti. Z vidika vseh dejavnosti TV2 pa so slednje bolj postranske. Stroški teh komercialnih dejavnosti so se dodelili na podlagi metode, predstavljene v Sporočilu o oddajanju, torej ni bila uporabljena dodelitev neodvisnih stroškov. Kar zadeva prednost, ki jo ima TV2 zaradi dostopa do oddajne frekvence, Komisija navaja, da je to namensko dodeljeno za mandat za javno radijsko in televizijsko oddajanje. Komisija tudi ugotavlja, da se stroški financiranja (ugodnosti iz obresti) lahko v celoti pripišejo dejavnostim javnih storitev v skladu s Sporočilom o oddajanju.

(129) Za nevtralizacijo učinka oprostitve od plačevanja davka, ki je veljala za dejavnosti javnih storitev, se 30 % dobičkov iz komercialnih dejavnosti prenese na dejavnosti javnih storitev. To se dogaja šele od leta 2001. Komisija tako priznava, da je morda obstajalo izkrivljanje na trgu radijskega in televizijskega oddajanja v tem, da TV2 ni bilo treba upoštevati davka od dobička pravnih oseb, ko je določala svoje komercialne cene. V prihodnje pa ta prednost ne bi smela več obstajati glede na to, da delež transferja ustreza dejanski stopnji obdavčitve zaradi tega mehanizma „nevtralizacije“. Za preteklost to ne predstavlja težav za izračun višine prekomernega nadomestila, saj se je celotni prihodek teh komercialnih dejavnosti uporabil za zmanjšanje neto stroškov mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje.

(130) TV2 je izvajala komercialne spletne dejavnosti, ki so prinašale izgubo. Ker te dejavnosti ne spadajo v mandat za javno radijsko in televizijsko oddajanje, državno financiranje ni mogoče. Poleg tega ni presežkov iz komercialnih dejavnosti za kritje spletnih izgub, ker ni drugih dejavnosti, ki so potekale na „neodvisni“ podlagi.

(ii) Protikonkurenčno obnašanje na komercialnih trgih

(131) Kakor je pojasnjeno v Sporočilu o oddajanju, Komisija meni, da se protikonkurenčno obnašanje izvajalcev javnih radijskih in televizijskih storitev ne more obravnavati, kakor potrebno za izpolnjevanje mandata za javno radijsko in televizijsko oddajanje. V točki 58 Sporočila je zapisano: „izvajalce storitev javne radiotelevizije bi pokrivanje nižjih prihodkov z državno pomočjo lahko zavedlo k znižanju cen za oglaševanje ali za druge dejavnosti, ki niso javne storitve, da bi s tem zmanjšali prihodke konkurentov. Kadar koli izvajalec javnih storitev radiotelevizije zniža cene komercialnih dejavnosti pod mejo, ki je potrebna za povračilo neodvisnih stroškov, ki bi jih moral v podobnem položaju običajno nadomestiti uspešen komercialni operater, bi takšna praksa kazala na obstoj prekomernega nadomestila obveznosti iz izvajanja javnih storitev.“

(132) TvDanmark je predložila podatke, ki kažejo, da ne more pokriti neodvisnih stroškov svojih televizijskih dejavnosti po cenah, ki jih zaračunava TV2. TvDanmark primerja svoje stroške s cenami TRP za skupino 21–50, ki jih je zaračunavala TV2.

(133) Da bi bila ta primerjava veljavna, mora Komisija najprej ugotoviti, ali se za TvDanmark lahko šteje, da je v podobnem položaju kakor TV2 ali ne, in ali je TvDanmark uspešen operater ali ne.

(134) Prvič, Komisija mora oceniti, ali je TvDanmark v podobnem položaju kakor TV2. Komisija je navedla naslednje: Delež gledalcev TV2 se giblje okrog 35 %, medtem ko znaša ta vred-

▼B

nost pri TvDanmark približno 15 %. Poleg tega se deleži na oglaševalskem trgu močno razlikujejo. Tržni delež TV2 se giblje okrog 60 %, medtem ko znaša tržni delež TvDanmark približno 8 %. Promet iz oglaševanja TV2 je bil približno petkrat večji kakor pri TvDanmark. TV2 je tudi edina postaja, ki doseže 100 % prebivalstva, TvDanmark2 ima dostop do 77 % prebivalstva, TvDanmark1 pa celo manj. Glede na zgornje navedbe se TvDanmark ne more neposredno primerjati s TV2.

(135) Drugič, Komisija mora določiti, ali je TvDanmark uspešen operater na trgu ali ne. Uspešen operater se lahko določi z analizo običajno uporabljenih računovodskih razmerij in s primerjavo rezultatov operaterja s povprečnimi rezultati, doseženimi v neki državi članici. Analiza bi morala upoštevati tudi različne velikosti podjetij in njihovo individualno stroškovno strukturo. Kakor pa je bilo že zgoraj ugotovljeno, se za operaterje na danskem trgu ne more reči, da so v podobnem položaju, ki bi omogočil neposredno primerjavo razmerij uspešnosti. Zato je Komisija mnenja, da analiza takšnih razmerij v tem primeru ni primerna.

(136) Namesto tega je Komisija analizirala podatke o finančni uspešnosti TvDanmark in SBS Broadcasting. Na podlagi svoje analize Komisija ne more z gotovostjo ugotoviti, ali nastale izgube izhajajo iz velikih začetnih stroškov, potrebnih za zagon dejavnosti, ki jih TvDanmark še ni zmogla nadomestiti, ali pa TvDanmark dejansko ne posluje uspešno. Kljub več zahtevam Komisija ni mogla dobiti podatkov o finančnem uspehu tretje radijske in televizijske postaje, TV3, da bi lahko izvedla primerjavo s tretjim operaterjem na trgu. Zato Komisija ne more z gotovostjo priti do sklepa, ali so izgube TvDanmark posledica oblikovanja cen pri TV2 ali jih povzročajo drugi dejavniki pod vplivom same TvDanmark.

(137) Zato ni mogoče z gotovostjo ugotoviti, ali je TvDanmark uspešen operater ali ne, in ker neposredna primerjava obeh operaterjev ni mogoča, Komisija meni, da zgornja ocena v tem primeru ni dokončna. Zato je še nadalje analizirala cenovno politiko TV2 in razpoložljive podatke o oglaševalskem trgu, da bi lahko ocenila, ali je TV2 ravnala tako, da bi kar najbolj povečala svoje prihodke iz oglaševanja v preiskovanem obdobju ali ne.

(138) Prvič, Komisija je primerjala cene obeh operaterjev in analizirala cenovno politiko TV2. Analiza se osredotoča na leta 1998–2002, na obdobje, za katero pritožnik izjavlja, da je TV2 začela prodajati „pod ceno“ na oglaševalskem trgu. Drugič, analizirala je stroške oglaševanja na Danskem v okviru EU in predvsem drugih skandinavskih držav. Nazadnje je naredila primerjavo sorodnih cen po vseh skandinavskih državah in vseh sredstvih javnega obveščanja.

(139) Obnašanje TV2 na oglaševalskem trgu trenutno raziskujejo danski organi za konkurenco. Naslednja ocena ne vpliva na izid preiskave.

Cene za oglaševanje

(140) Delež in sestava gledalcev, vsebina programov, predpisi o oglaševalskem času in tudi mehanizem financiranja postaj, vse to so dejavniki, ki vplivajo na značaj konkurence na oglaševalskem trgu. Torej se spreminjajo tudi cene med različnimi izvajalci radijskih in televizijskih storitev. Postaje prodajajo tudi paleto diferenciranih „proizvodov“, katerih cene se razlikujejo ([1]).

(141) Cene, ki jih zaračunavajo postaje, vključujejo tudi znatne popuste. Zato ni bistveno primerjati navedenih cen v televizijskem oglaševanju. Večji del televizijskega oglaševanja

([1]) Različne kategorije gledanosti, oglaševalske kampanje itn.

▼B

(približno 90 % vsega oglaševanja po celotni državi) poteka na podlagi letnih sporazumov, po katerih televizijski kanali dajejo letne popuste. Poleg tega obstaja še vrsta drugih popustov (za nove oglaševalce, za manj privlačen oglaševalski prostor, dodatni količinski popusti itn.). Pogajanja in sklenitev teh sporazumov so delo tako imenovanih agencij za medije.

(142) Da bi bila mogoča primerjava med različnimi postajami, je treba določiti povprečje različnih cen, ki se zaračunavajo. Spodnja preglednica prikazuje povprečne cene za TRP ciljne skupine 21–50. Te cene so se izračunale tako, da se je promet zadevnih postaj iz nacionalnega prostora delil z doseženim številom TRP ciljne skupine 21–50 ([1]):

Preglednica 3

	1998	1999	2000	2001	2002
TvDanmark (EUR)	283	270	252	251	211
TV2 (EUR)	480	409	364	381	325
Razlika (EUR)	197	139	112	130	114
CPP TvDanmark kot delež CPP TV2 ([a])(%)	58,9	66,0	69,3	65,9	64,9
Povprečni CPP TV2 za TRP skupine 21–50, tehtan za pokritje (za 0,7) (EUR)	336	286	255	267	228
CPP TvDanmark kot delež tehtanih CPP TV2 (%)	84,2	94,3	99,0	94,1	92,7

([a]) CPP = stroški na točko. Stroški na točko pomenijo stroške oglaševanja na točko gledanosti, tj. ali na GRP ali na TRP.

(143) Na podlagi gornjih podatkov so bile cene TvDanmark za TRP skupine 21–50 okrog 30–40 % nižje od cen TV2. Kakor je izjavila Komisija v svojem sklepu o državni pomoči v korist France 2 in France 3, obstaja pozitivno razmerje med povprečnim številom stikov in povprečno neto ceno na stik na trgu televizijskega oglaševanja ([2]). Zato se razlika v cenah med radijskimi in televizijskimi postajami lahko razloži z relativno močjo postaj v smislu njihove zmožnosti pritegnitve gledalcev. V takšnih primerih je bistveno ugotoviti, ali dejanske razlike v cenah odražajo pogoje na trgu ali ne.

(144) V nasprotju s primerom v Franciji se opažanja v tem primeru lahko analizirajo samo za dva operaterja. Naklon črte linearne regresije se tako izračuna na podlagi cen teh dveh operaterjev in je z vidika statistike le malo pomemben. Zato ni mogoče sklepati o tem, ali je naklon te črte „ustrezen“ ali ne.

(145) Da bi preverili, ali za dejanske razlike v cenah med obema operaterjema lahko rečemo, da odražajo pogoje na trgu, ali ne, se je uporabil korekcijski faktor, da bi poskušali nevtralizirati superiorni položaj TV2 na trgu. Vplivni faktor se je določil na podlagi izračunov agencij za medije in odraža razliko v pokritju, ki se lahko doseže v zaželeni ciljni skupini z nakupom 100 TRP ciljne skupine 21–50 od TvDanmark in TV2. TvDanmark ima v povprečju nekoliko manj kakor 70 % dosega TV2 (z nakupom 100 TRP ciljne skupine 21–50). Če uporabimo ta vplivni faktor, se cene približajo. Opaziti je, da so cene TV2 še vedno rahlo višje od cen TvDanmark. Zato bi se zdelo, kot da razlika v cenah

([1]) Merilni sistem Gallup beleži, koliko točk bruto gledanosti dejansko doseže vsaka postaja. Postaja nato prilagodi to številko, da bi odražala dosežene TRP.

([2]) Državna pomoč C 60/99 (ex NN 167/95) – Francija, *Državna pomoč v korist France 2 in France 3*, 10. december 2003.

▼B

odraža pogoje na trgu. Vendar moramo biti pri takšnih sklepih previdni, saj ne smemo pozabiti, da takšen korekcijski faktor nikakor ne more izravnati vseh razlik med postajami.

(146) Komisija navaja tudi, da pritožnik trdi, da dejanska konkurenca na trgu televizijskega oglaševanja ne poteka ne po navedenih cenah ne po povprečnih cenah GRP ali TRP, kakor je predstavljeno zgoraj. TvDanmark trdi, da operaterji namesto tega konkurirajo po tako imenovanih mejnih cenah. Te naj bi se pojavile zaradi superiornega položaja TV2 na trgu. Da bi oglaševalci dosegli cilje svojih kampanj, morajo kupiti določeno frakcijo točk gledanosti ekskluzivno od TV2. Za te tako imenovane inframejne enote ni bilo konkurence, zato je TV2 lahko ustvarjala presežni dobiček iz teh enot. Zato so operaterji konkurirali pri preostalih točkah gledanosti, po mejnih cenah torej. TvDanmark trdi, da so bile te cene celo nižje od povprečnih cen, predstavljenih v gornjih preglednicah.

(147) Če odmislimo vprašanje o tem, ali je ta trditev pravilna ali ne, Komisija meni, da bi bilo takšno postopanje mogoče zaradi močnega položaja TV2 na trgu. Pričujoča preiskava pa mora ugotoviti, ali je bilo ravnanje TV2 na oglaševalskem trgu takšno, da ni poskušala kar najbolj povečati svojih prihodkov. V zvezi s tem ne moremo izključiti dejstva, da je TV2 ohranila svoje cene nizke, da bi obdržala velik tržni delež, takšno ravnanje pa ni v nasprotju s poskusom, da bi kar najbolj povečala svoje prihodke.

Oblikovanje cen pri TV2 v preiskovanem obdobju

(148) Na podlagi zgornjih podatkov lahko ugotovimo, da so bile cene TV2 v preiskovanem obdobju višje od cen TvDanmark. Prav tako je očitno, da je dejanska raven cen kljub povečanju navedenih cen v tem obdobju padala. TV2 je znatno povečala stopnjo svojih popustov.

(149) Toda na podlagi analize cen ne moremo ugotoviti, ali je gibanje cen dejansko prispevalo k zmanjšanju skupnega prihodka iz oglaševanja ali ne, pri čemer se je povečala potreba po državnem financiranju. Da bi Komisija obravnavala to vprašanje, je analizirala oblikovanje cen pri TV2 in posledice tega ravnanja na skupno stopnjo prihodkov iz oglaševanja, ki jih je ustvarila TV2.

(150) Kakor je pojasnjeno v naslednjih uvodnih izjavah, je TV2 v preiskovanem obdobju večkrat zvišala in znižala cene (z uvedbo večjih popustov). Spodnja preglednica ponuja pregled nad gibanji skupne stopnje prihodkov TV2 iz oglaševanja v obdobju 1998–2002, za katero pritožnik trdi, da je TV2 zniževala cene na danskem trgu:

Preglednica 4

(v milijonih DKK)

	1998	1999	2000	2001	2002
Nacionalni dohodek iz oglaševanja	1 008	884 (– 11,3 %)	959 (+ 8,5 %)	879 (– 8,3 %)	884 (– 0,6 %)

(151) Leta 1997 je TV2 sprejela strateško odločitev, da ne bo povečala izkoriščenosti svojih zmogljivosti, ampak bo namesto tega zvišala svoje cene leta 1998. Drugo zvišanje cen je potekalo leta 1999. Danske oblasti trdijo, da je postala konkurenca do leta 1999 tako huda, da je imela TV2 škodo zaradi zvišanja cen, zato so prihodki TV2 iz oglaševanja od leta poprej padli za približno 10 %.

▼B

(152) Leta 2000 je TV2 pričakovala, da se bo konkurenca bistveno okrepila, zato ni zvišala svojih cen. Dejanske cene so se res znižale zaradi novega sistema popustov, ki ga je uvedla TV2. Tako je TV2 od leta poprej povečala izkoriščenost svojih zmogljivosti za 33 %. Toda cenovni ukrepi so pripeljali do povečanja prihodkov TV2 iz oglaševanja po celotni državi za 8,4 %. Leta 2001 je TV2 spet zvišala svoje cene. Kljub zvišanim cenam so se prihodki TV2 iz oglaševanja in izkoriščenost njenih zmogljivosti zmanjšali na raven iz leta 1999. Leta 2002 je TV2 znova znižala cene in imela na koncu rahlo nižji celotni promet. Toda na celotnem oglaševalskem trgu je bila stopnja manjšega prometa celo večja.

(153) Na podlagi zgornjega lahko sklepamo, da je uporaba obsežnih popustov povzročila znižanje dejanske ravni cen. TV2 je znala izravnati to znižanje cen s povečanjem izkoriščenosti svojih zmogljivosti. Ker konkurenti niso imeli na razpolago enake rezerve zmogljivosti, niso imeli enakih možnosti. Da bi bili uspešni na trgu, so morali slediti ukrepom TV2. V letih, ko je TV2 zvišala svoje cene, je doživela upad svojega skupnega prometa iz oglaševanja. Ko pa je TV2 znižala svoje cene, je lahko povečala svoj skupni promet. Komisija zato sklepa, da so znižanja cen, ki jih je uvedla TV2, dejansko pripeljala do višjega skupnega prometa. Kot posledica tega oblikovanje cen pri TV2 ne kaže, da podjetje ni poskušalo kar najbolj povečati svojih prihodkov.

Izdatki za televizijsko oglaševanje na Danskem v primerjavi z EU kot celoto

(154) Primerjava cen med danskimi operaterji in analiza oblikovanja cen TV2 ne kažeta, ali je bila raven cen na danskem trgu za televizijsko oglaševanje prenizka ali ne. Takšna nizka raven cen bi lahko izhajala iz dejstva, da je TV2 izkoristila svoj superiorni položaj, da je spravila skupno stopnjo izdatkov za televizijsko oglaševanje pod običajno konkurenčno raven.

(155) Komisija je z namenom, da bi obravnavala to vprašanje, analizirala gospodarske podatke, dobljene na oglaševalskem trgu v vseh državah EU, in jih primerjala z Dansko. Ker je danski oglaševalski trg najbolj primerljiv z drugimi nordijskimi državami, je Komisija opravila tudi primerjavo podatkov med dansko in drugimi nordijskimi državami (Finsko, Švedsko in Norveško) ([1]). Ključne analizirane številke za izdatke za televizijsko oglaševanje so: 1. izdatki za televizijsko oglaševanje kot delež (%) skupnih izdatkov za oglaševanje; 2. izdatki za televizijsko oglaševanje na osebo; 3. izdatki za televizijsko oglaševanje kot delež (‰) BDP. Spodnja preglednica je pregled teh ključnih številk ([2]):

Preglednica 5

Ključne številke za izdatke za televizijsko oglaševanje na Danskem, v EU in drugih nordijskih državah

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Izdatki za televizijsko oglaševanje kot delež (%) skupnih izdatkov za oglaševanje	DK	27	29	29	30	28	27	27
	EU	35	37	37	37	37	37	37
	Nordijske države	24	25	26	27	27	27	26

([1]) Tako danske oblasti kot pritožnik so mnenja, da je cene na Danskem najbolje primerjati z drugimi nordijskimi državami, ker veljajo tam podobni pogoji na trgu (velikost, gledanost).

([2]) Za leto 2002 še ni na voljo številk.

▼B

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Izdatki za televizijsko oglaševanje na osebo (v eurih)	DK	39	44	48	51	46	47	44
	EU	37	40	45	49	53	60	58
	Nordijske države	32	36	41	44	45	54	49
Izdatki za televizijsko oglaševanje kot delež (‰) BDP	DK	1,49	1,61	1,70	1,77	1,51	1,45	1,34
	EU	2,20	2,34	2,46	2,58	2,70	2,88	2,71
	Nordijske države	1,45	1,51	1,62	1,72	1,66	1,73	1,55

Vir: European Audiovisual Observatory, EuroStat.

(156) Iz zgornje preglednice lahko razberemo, da je bil delež oglaševanja iz skupnih izdatkov za oglaševanje na Danskem manjši (27 %) v primerjavi s povprečjem EU (37 %). Podatki pa kažejo, da obstaja splošna delitev med severno in južno Evropo ([1]). V državah članicah na jugu so izdatki za televizijsko oglaševanje bistveno večji kakor v državah članicah na severu ([2]). Enak vzorec je opaziti za izdatke za televizijsko oglaševanje kot delež BDP ([3]). Tudi izdatki za televizijsko oglaševanje na osebo kažejo veliko razliko med državami članicami ([4]). Ko primerjamo ta razmerja v okviru nordijskih držav, je vzorec danskih izdatkov v skladu z vzorcem drugih nordijskih držav.

(157) Ob upoštevanju vsega tega Komisija sklepa, da ni jasnih in dvoumnih dokazov o tem, da bi bil danski trg za televizijsko oglaševanje sistematično in stalno v krizi zaradi oblikovanja cen pri TV2.

Cene med mediji

(158) Pritožnik je predložil tudi podatke, ki primerjajo povezane cene (izražene v CPM ([5]) onkraj meja za eno vrsto sredstev javnega obveščanja in po vseh vrstah sredstev javnega obveščanja v neki državi. Podatki, ki jih je predložil pritožnik, primerjajo stroške, s katerimi oglas doseže 1 000 posameznikov bodisi z uporabo tiskanih medijev ali televizije na Danskem, Norveškem in Švedskem ([6]).

(159) Podatki kažejo, da je televizijsko oglaševanje na Danskem cenejše kakor na Švedskem in Norveškem ([7]), obratno pa velja za tiskane medije ([8]).

([1]) Eden od glavnih razlogov za to delitev je bistveno krajši čas, ki ga ljudje v nordijskih državah namenijo gledanju televizije. Na Danskem so leta 2002 gledali televizijo dnevno v povprečju 156 minut na osebo, v EU pa 192 minut.

([2]) Leta 2001 je bil ta delež v EU najvišji v državah članicah na jugu, in sicer na Portugalskem (60 %), v Italiji (54 %) in Grčiji (49 %). Toda na Nizozemskem (23 %), Finskem (24 %), v Avstriji (26 %) in na Irskem (26 %) je bil manjši kot na Danskem. Na Švedskem se je ujemal z deležem na Danskem.

([3]) Izdatki za televizijsko oglaševanje kot delež BDP so bili visoki v južnih državah, kot so Portugalska ((6,66 ‰), Grčija ((4,04 ‰), Italija ((3,22 ‰) in Španija ((3,21 ‰).

([4]) Izdatki za televizijsko oglaševanje na osebo so bili manjši leta 2001 na Finskem (42 EUR) in Švedskem (43 EUR) in na podobni ravni na Nizozemskem (45 EUR). Največji so bili v Združenem kraljestvu (90 EUR), na Portugalskem (80 EUR) in v Belgiji (73 EUR).

([5]) CPM (stroški na tisoč, tj. cena na 1 000 gledalcev) so bodisi stroški za bruto gledanost 1 000 v skupini ali stroški, potrebni, da se doseže 1 000 različnih posameznikov skupine.

([6]) Povezane televizijske cene za Norveško in Dansko se izračunajo na podlagi podatkov lokalne postaje SBS. Izračune cen za tiskane medije je predložila agencija za medije.

([7]) CPM za televizijo znaša 13 na Danskem, 14 na Švedskem in 18 na Norveškem.

([8]) CPM za tiskane medije znaša 21 na Danskem, 17 na Švedskem in 12 na Norveškem.

▼B

(160) Komisija pa ne more preveriti zanesljivosti predloženih podatkov in ti podatki niso javno objavljeni. Glede na dejstvo, da so podatki razmeroma omejeni in ne upoštevajo morebitnih kulturnih razlik, Komisija ne more potegniti tehtnih sklepov o ravni povezanih cen za različne medije v skandinavskih državah.

(161) Komisija zato sklepa, da je imela TV2 najvišje cene za oglaševanje na danskem trgu v preiskovanem obdobju, ker je imela možnost postaviti za 15–40 % višjo ceno za svoj proizvod kakor njeni konkurenti, odvisno od dostopa do zadevne ciljne skupine. V primerjavi s Švedsko in Norveško so cene na Danskem približno 20 % nižje.

(162) Glede na zgornje analize Komisija sklepa, da z vidika državne pomoči v tem trenutku ni jasnih dokazov o tem, da TV2 ne bi poskušala kar najbolj povečati svojih prihodkov iz oglaševanja in da bi takšno ravnanje pripeljalo do večje potrebe po državnem financiranju. V vsakem primeru Komisija meni, da morebitna izguba dohodka s strani TV2 zaradi njenih oglaševalskih dejavnosti ne presega ravni že ugotovljenega prekomernega nadomestila.

VI. **SKLEP**

(163) Iz zgoraj navedenih razlogov Komisija sklepa, da je bil dodeljen znesek pomoči TV2, ki jo obravnava ta preiskava, previsok za 628,2 milijona DKK ((84,3 milijona EUR), in da ta znesek ni združljiv s skupnim trgom na podlagi člena 86(2), zato ga je treba vrniti. Kar zadeva dejstvo, kdo mora vrniti ta znesek, Komisija navaja, da je TV2 decembra 2003 spremenila svoj pravni status, ker je bila združena v družbo z omejeno odgovornostjo TV2/ DANMARK A/S (v nadaljevanju „TV2 A/S“), in se je celotni znesek te ugodnosti prenesel na TV2 A/S. Celotni znesek prekomerne pomoči bremeni zdaj TV2 A/S, zato bi ga moralo vrniti to podjetje. Znesek prekomerne pomoči se je izračunal na letni osnovi, ki predstavlja stanje ob koncu vsakega leta (31. decembra). Za izračun obresti je treba uporabiti ta datum –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Pomoč, dodeljena TV2/DANMARK v obdobju od leta 1995 do leta 2002 prek naročnin in drugih ukrepov, opisanih v tej odločbi, je združljiva s skupnim trgom na podlagi člena 86(2) Pogodbe, razen zneska v višini 628,2 milijona DKK.

Člen 2

1. Danska bo ukrenila vse potrebno, da ji TV2 A/S vrne omenjeni znesek v višini 628,2 milijona DKK.

2. Vračilo se izvrši takoj v skladu s postopki nacionalne zakonodaje, če slednji dopuščajo takojšnje in veljavno izvajanje te odločbe.

3. Znesek, ki ga je treba vrniti, bremenijo obresti za celotno obdobje, ki poteka od datuma, ko je upravičenec dobil na razpolago prve dele zneska, do njihovega dejanskega vračila. Obresti se izračunajo z obrestnimi obrestmi, ki začnejo teči od prvega leta, ko se je prvič pojavilo prekomerno nadomestilo. Za vsa naslednja leta se obresti zaračunavajo podobno za vsak dodatni znesek, s katerim se je dodelilo

▼B

prekomerno nadomestilo v nekem letu.

4. Obresti, za katere se zahteva vračilo v skladu z odstavkom 3, se izračunajo v skladu s postopkom, določenim v členih 9 in 11 Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ([1]).

Člen 3

Danska obvesti Komisijo v dveh mesecih po notifikaciji te odločbe o ukrepih, ki jih načrtuje in jih je že sprejela, da bi bila v skladu s to odločbo. Te podatke bo predložila v vprašalniku iz Priloge k tej odločbi.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Kraljevino Dansko.

([1]) UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

▼B

PRILOGA

Podatki o izvajanju Odločbe Komisije 2005/…/ES

1. IZRAČUN ZNESKA, KI GA JE TREBA VRNITI

1.1 Prosimo, navedite naslednje podatke o znesku nezakonite državne pomoči, dodeljene upravičencu:

Datum(-i) (*)	Višina pomoči (**)	Valuta	Ime in naslov upravičenca

(*) Datum(-i), ko je bila pomoč (ali posamezni obroki) na razpolago upravičencu.
(**) Višina pomoči, ki je na razpolago upravičencu (v protivrednosti bruto pomoči).

Opombe:

1.2 Prosimo, podrobno razložite, kako se bodo izračunale obresti, ki jih je treba plačati za višino pomoči, ki jo je treba vrniti.

2. NAČRTOVANI IN ŽE SPREJETI UKREPI ZA VRAČILO POMOČI

2.1 Prosimo, podrobno opišite, kakšne ukrepe načrtujete in kakšne ukrepe ste že sprejeli, da se zagotovi takojšnje in uspešno vračilo pomoči. Kjer je primerno, prosimo, navedite tudi pravno podlago za sprejete/načrtovane ukrepe.

2.2 Do katerega datuma bo dokončno vrnjena pomoč?

3. ŽE IZTERJANI ZNESKI

3.1 Prosimo, dopolnite z naslednjimi podatki o zneskih pomoči, ki so se že izterjali od upravičenca:

Datum(-i) (*)	Višina izterjane pomoči	Valuta	Ime in naslov upravičenca

(*) Datum(-i), ko se je pomoč izterjala.

3.2 Prosimo, priložite dokazila o vrnjenih zneskih, navedenih v zgornji preglednici v točki 3.1.